

Kommunikáció a páciensekkel a COVID-19 elleni védőoltásról

Bizonyítékalapú útmutató az eredményes beszélgetésekhez
a COVID-19 elleni védőoltás elfogadásának elősegítése
érdekében

Készítette: Bilics Edit¹, Dr. Krisztalovics Katalin¹, Luca Csaba¹

Szakmailag lektorálta: Dr. Czumbel Ida², Dr. Oroszi Beatrix¹

¹ Semmelweis Egyetem Epidemiológiai és Surveillance Központ

² Egészségügyi Világszervezet Magyarországi Iroda (WHO Country Office for Hungary)

Tartalomjegyzék

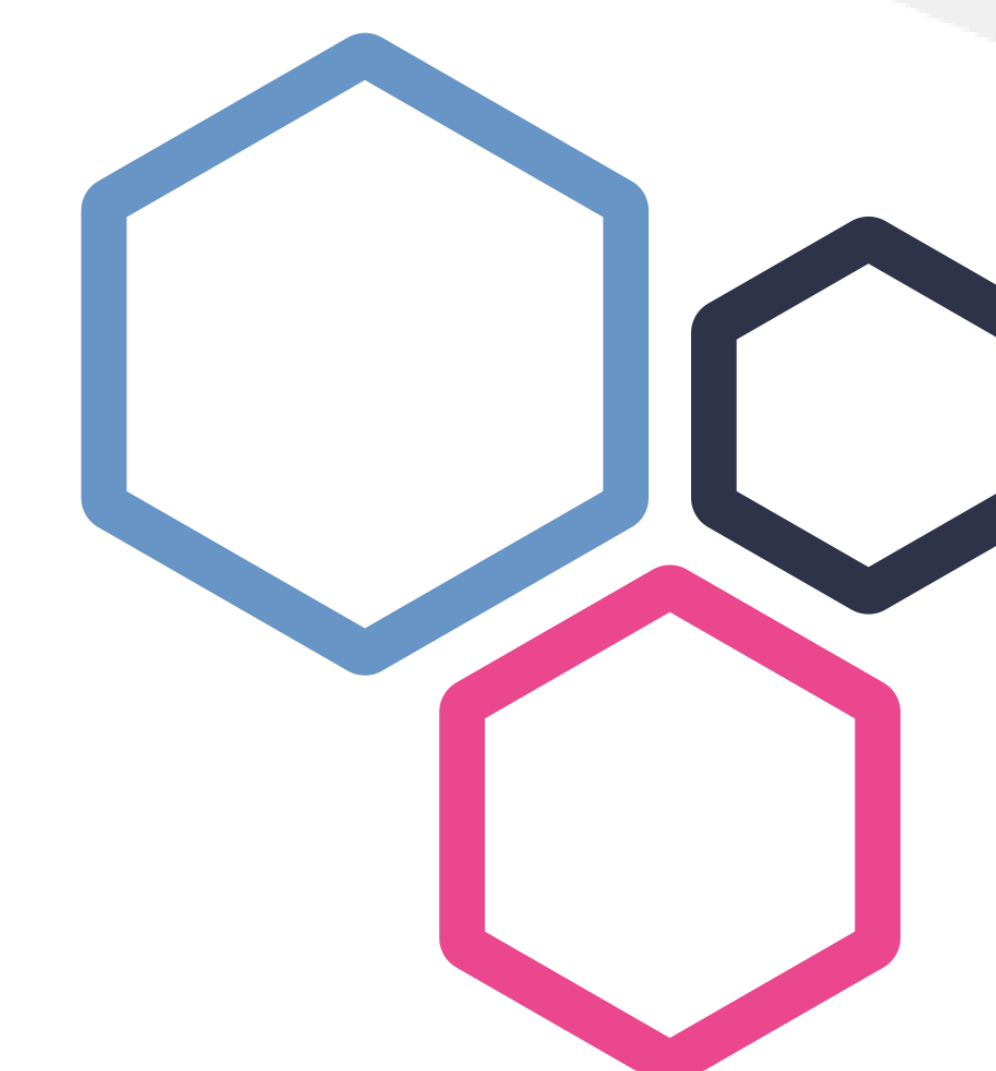

- I. Bevezetés
- II. Elvárások a képzési modullal szemben
- III. Az egészségügyi dolgozó oltásokkal kapcsolatos attitűdjének képzés előtti vizsgálata
- IV. Az egészségügyi dolgozók szerepe
- V. Tanulási eredmények
- VI. Hatrészes képzési modul
- VII. A képzés utáni attitűdfelmérés és értékelés
- VIII. Hivatkozások

I. Bevezetés

Ezt a képzési modult úgy tervezték, hogy segítse az egészségügyi dolgozókat a COVID-19 elleni munkájukban:

- Olyan ismeretekkel, készségekkel, magabiztossággal és kommunikációs eszközökkel lássa el őket, amik a COVID-19 elleni védőoltások ajánlásához szükségesek.
- Útmutatást adjon különböző páciensek védőoltásokkal kapcsolatos hozzáállásának megértéséhez és megváltoztatásához.

Célcsoport

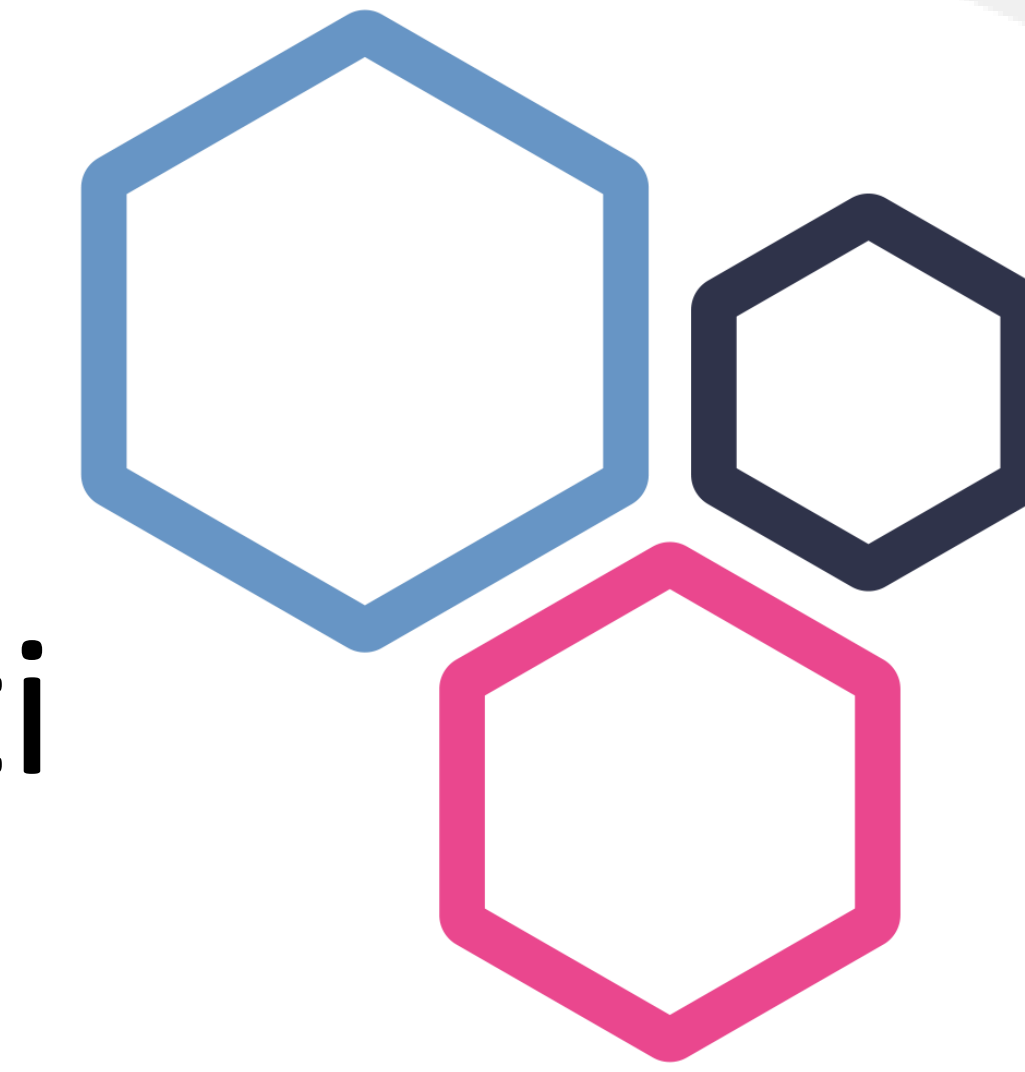
- A COVID-19 elleni oltási konzultációban közvetlenül részt vevő egészségügyi dolgozók;
- klinikai és immunizációs programvezetők;
- a dolgozók képzését végző oktatók (amennyiben az egészségügyi szolgáltatónak lehetősége van belső képzésre);
- dolgozói testületek és szervezetek;
- a lakosság immunizációjáért elkötelezettek és abban élenjárók.

A képzési modul áttekintése

1. rész: Az oltási bizalom és az egészségügyi dolgozók szerepe
2. rész: Kockázatkommunikáció a páciensekkel
3. rész: A védőoltás elfogadása és az oltási igény
4. rész: Különböző páciensek álláspontjának kezelése
5. rész: A beszélgetés darabjainak összeillesztése
6. rész: Kezdeményező szerepvállalás a védőoltások iránti bizalom és elfogadás elősegítése érdekében

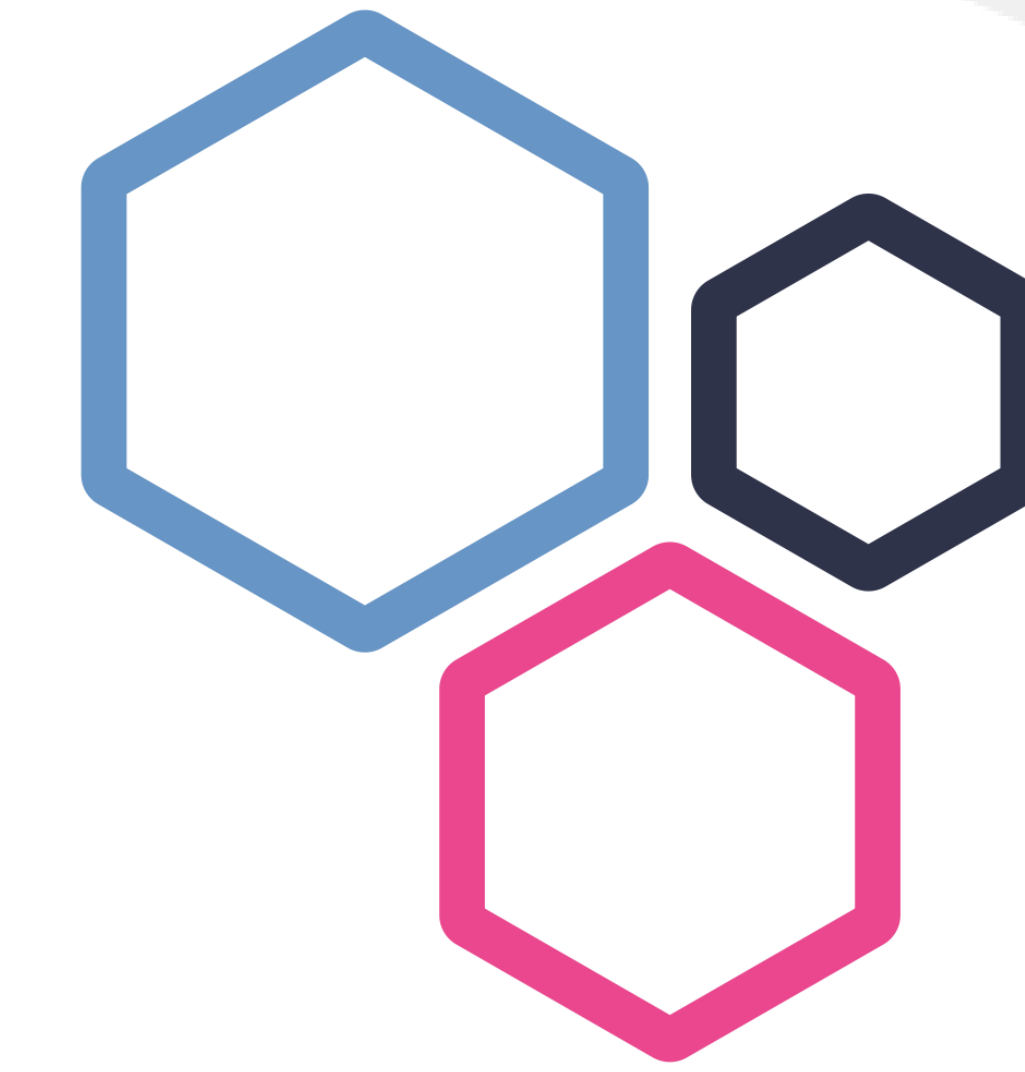
II. Elvárások a képzési modullal szemben

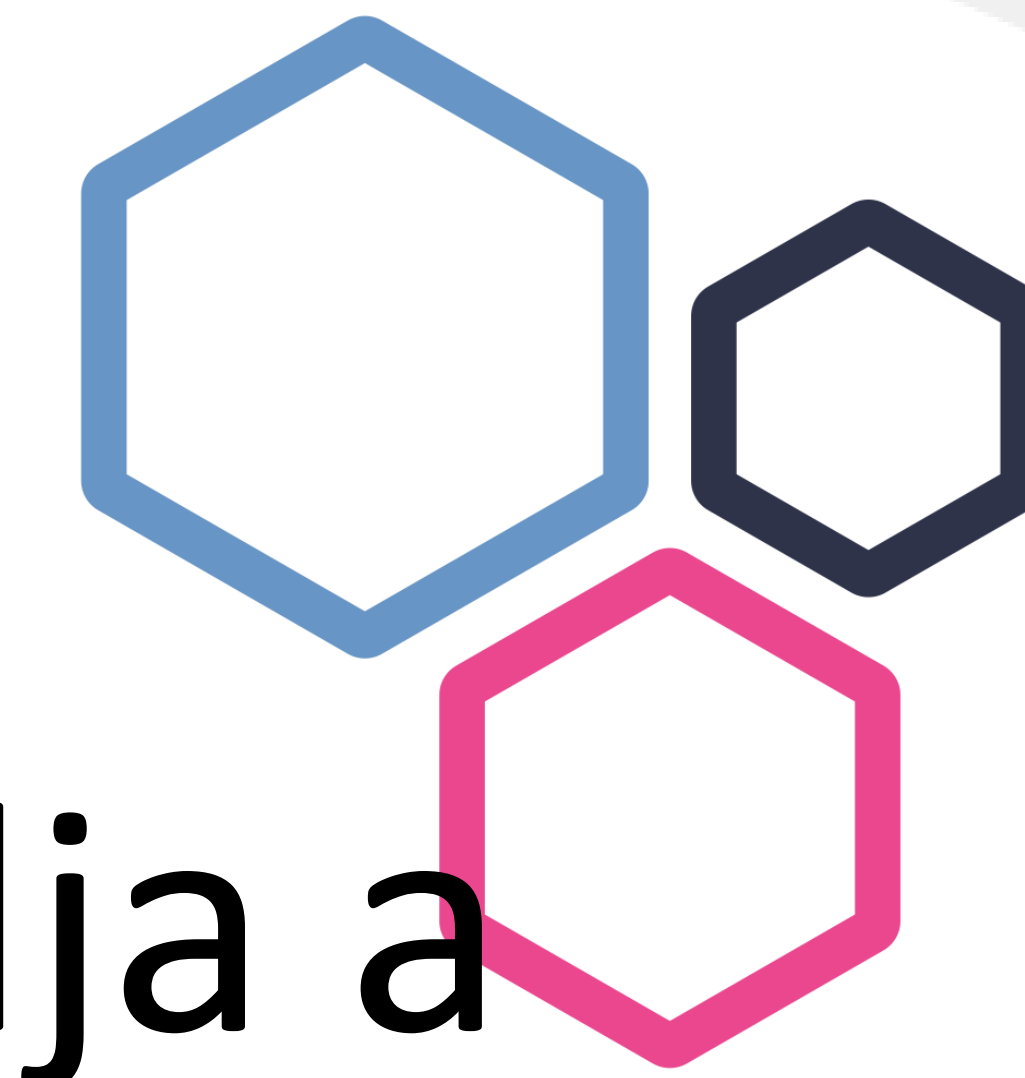
- Önállóan is vagy akár egy oktató segítségével alkalmazható tanulási eszköz.
- Az oktatók a helyi adottságok figyelembevételével módosíthatják a gyakorlati információkat.
- Az oktatási anyag végigvezeti Önt az elmélet és a gyakorlati készségfejlesztő forgatókönyvek kombinációjára épülő diákon.
- A forgatókönyvek kutatáson alapuló stratégiákat mutatnak be a vakcinák hatékonyságának megvitatásakor és az oltási konzultációk során, amelyeket Ön a klinikai gyakorlatban is felhasználhat.
- A képzés célja, hogy gyakorlatias és a legtöbb oltási konzultációs szituációban alkalmazható legyen.
- A képzés várható időtartama: 3 óra.
- A képzés előtti és utáni attitűd-vizsgálat valamint a képzés utáni visszajelző kérdőív kitöltése fontos az Ön oltással kapcsolatos attitűdje esetleges változásának méréséhez és a modul értékeléséhez.

III. Az egészségügyi dolgozó oltásokkal kapcsolatos attitűdjének képzés előtti vizsgálata

Kattintson [IDE](#) a felmérés kitöltéséhez vagy használja kamerája segítségével az alábbi QR kódot!

IV. Az egészségügyi dolgozók szerepe

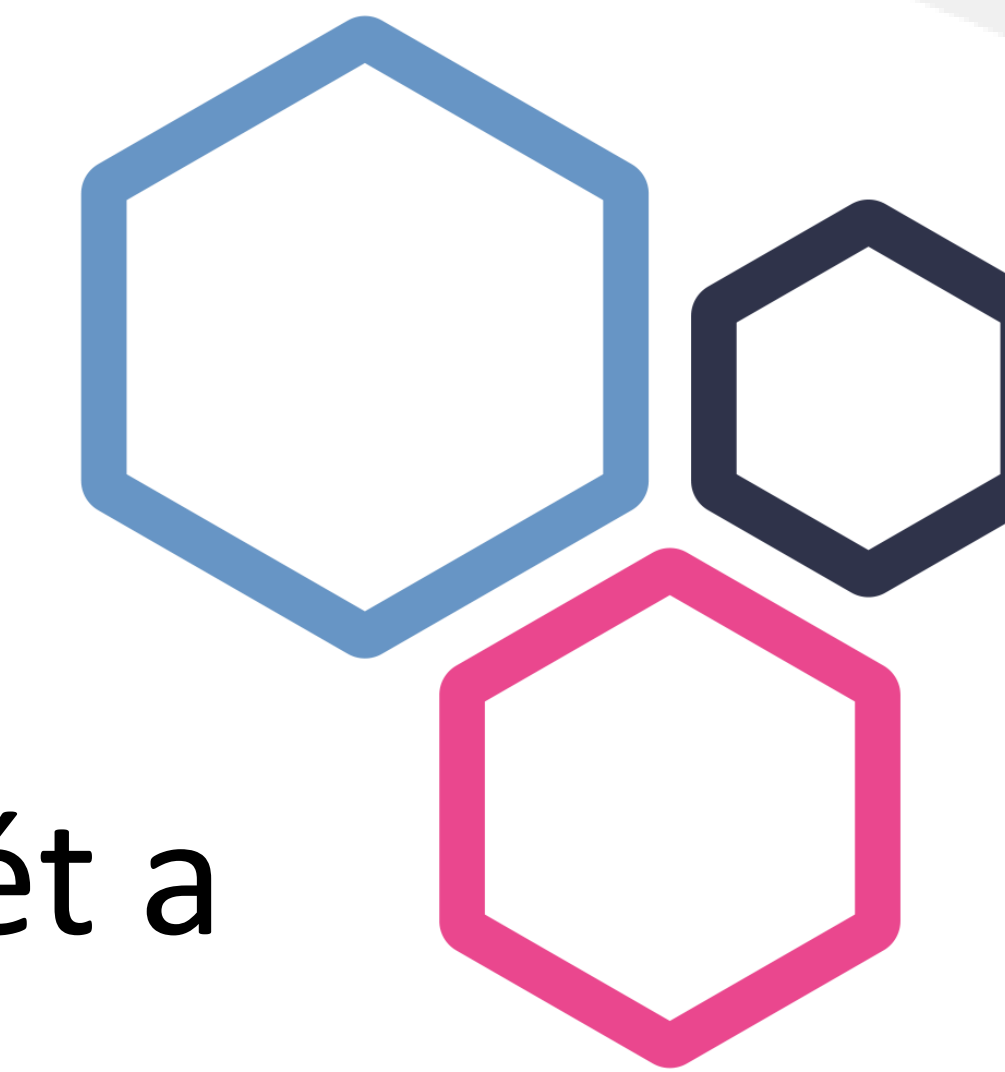
A képzés céljai:

1. Támogatni Önt abban, hogy magabiztosan ajánlja a COVID-19 elleni vakcinákat pácienseinek.
2. Ellátni Önt kommunikációs stratégiákkal és eszközökkel, amelyek segítségével:
  - hatékonyan tud beszélgetést kezdeményezni az oltási konzultációk során,
  - tájékoztatni tudja pácienseit a COVID-19 elleni vakcinákról,
  - támogatni tudja a COVID-19 elleni oltás elfogadását.

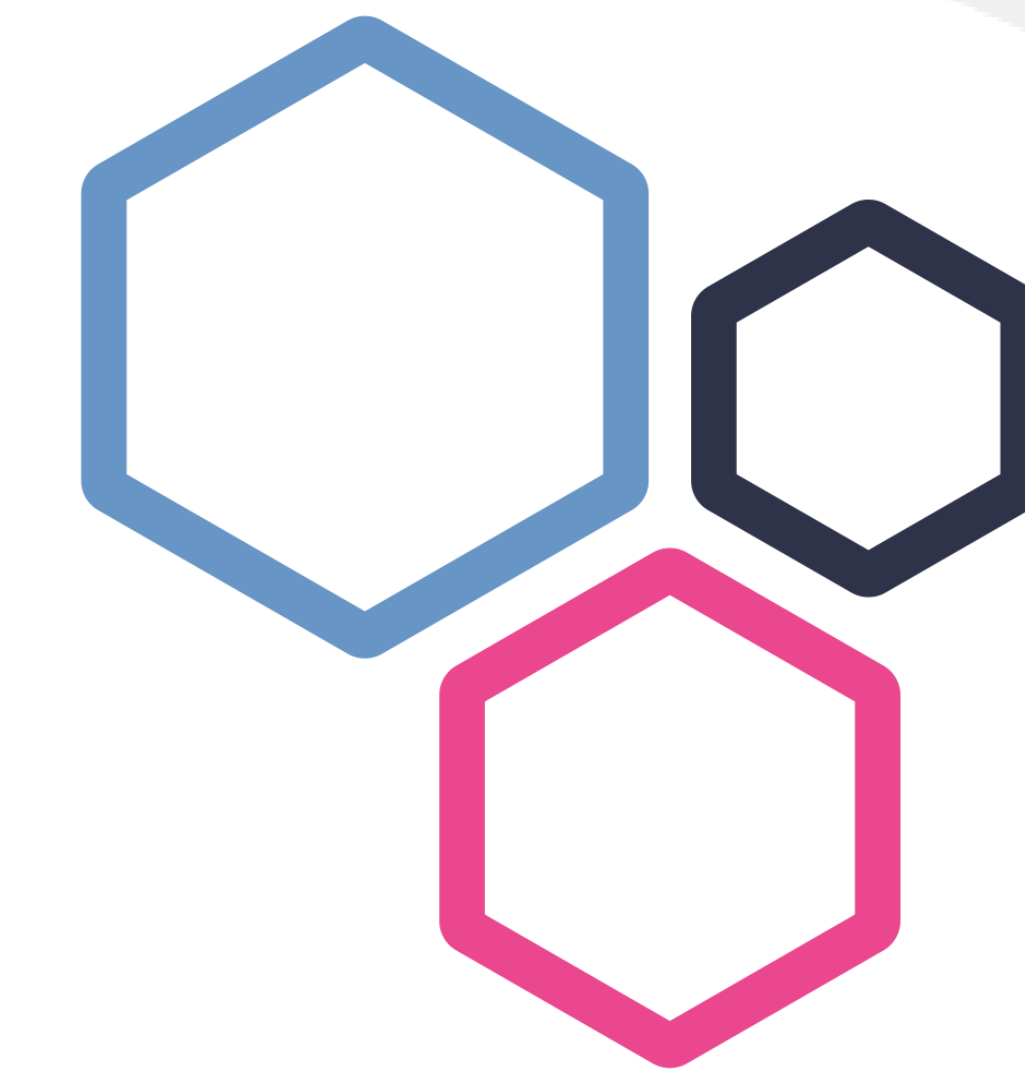
V. Elsajátítandó ismeretek

A képzési modul végén Ön képes lesz:

1. meghatározni az oltási bizalom fogalmát, és megérteni az egészségügyi dolgozók szerepét a bizalom kialakításában;
2. megérteni és kommunikálni a kockázatokat, hogy támogatni tudja a páciens oltási döntését;
3. megvizsgálni a védőoltás iránti bizalmat és a védőoltás elfogadását a páciensek oltási döntéseinek megértése érdekében;
4. meghatározni a COVID-19 elleni oltási bizonytalanság fogalmát és az ahhoz hozzájáruló tényezőket;
5. felismerni a páciensek különböző attitűdjeit és álláspontját a COVID-19 elleni oltásról;
6. a páciens COVID-19 elleni oltással kapcsolatos álláspontjával összhangban beazonosítani a megfelelő kommunikációs szükségleteket és célokat;
7. motivációs interjútechnikák segítségével megválaszolni a COVID-19 elleni vakcina biztonságosságával és eredményességével kapcsolatos aggályokat, amelyek egy stratégiába ágyazott, strukturált megközelítésen alapulnak;
8. világos, tömör üzeneteket átadni a COVID-19 elleni vakcina iránti bizalom és elfogadás elősegítése érdekében;
9. útmutatást nyújtani a páciensek számára a COVID-19 elleni oltással és a vakcina biztonságosságával kapcsolatos hiteles információforrások azonosításához.

VI. fejezet: Hatrészes képzési modul

1. rész: Az oltási bizalom és az egészségügyi dolgozók szerepe

Hogyan mutatkoznak meg a COVID-19 elleni vakcinákkal kapcsolatos aggodalmak?

Ez egy jó alkalom Önnek a vakcinák iránti bizalom erősítésére!

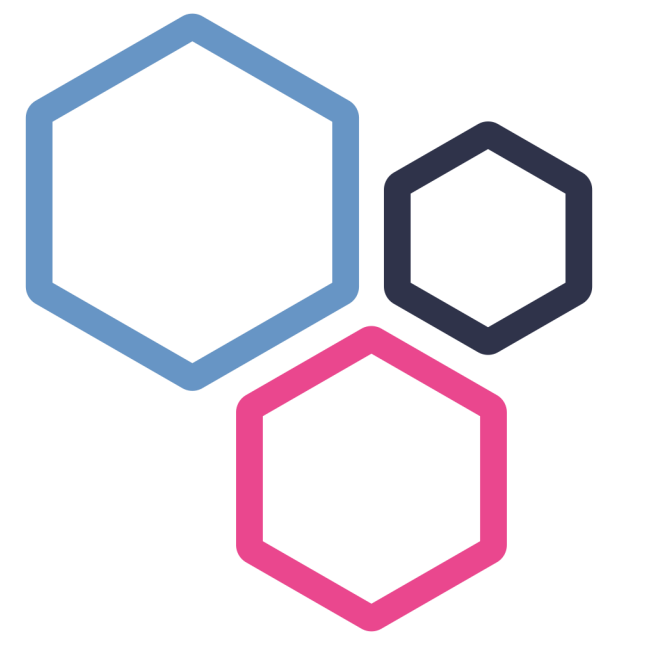
Mi az oltási bizalom?

Bizalom, amit a páciensek, a lakosság és egészségügyi dolgozók éreznek:

- az ajánlott ***vakcinák***;
- a védőoltást beadó egészségügyi ***szakemberek***;
- valamint a vakcina kifejlesztését, engedélyezését, gyártását és felhasználási ajánlását megalapozó ***eljárások és irányelvek*** iránt.

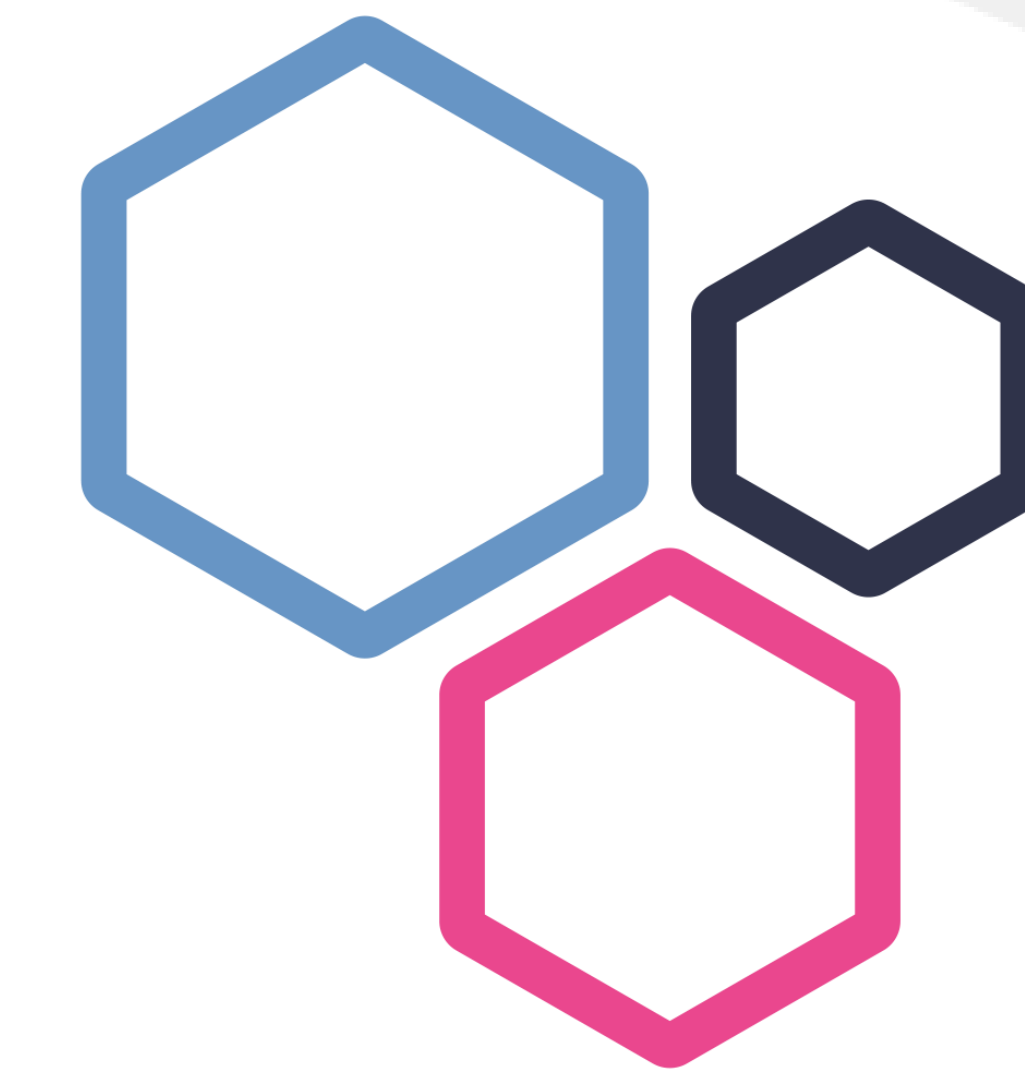
Hogyan befolyásolják az egészségügyi dolgozók az oltási bizalmat?

- ~ Ön az oltásokkal kapcsolatos döntések **legmegbízhatóbb tanácsadója és befolyásolója.**
- ~ **Az Ön** határozott, nyomatékos **ajánlása** elősegíti a védőoltások elfogadását.
- ~ **Az Ön** páciensekkel való **személyes kapcsolata** támogatja őket az oltási döntés meghozatalában.

A pácienseknek tiszteletteljes és pozitív módon közvetített, hiteles információkra van szükségük a vakcinák biztonságosságáról és előnyeiről minden egészségügyi szolgáltatótól.

VI. fejezet: Hatrészes képzési modul

2. rész: Kockázatkommunikáció a páciensekkel

Kockázatérzékelés és döntéshozatal

A védőoltással megelőzhető betegség is, és a védőoltás is járhat kockázattal.

Kockázat:

A veszély (betegség, szövődmény, mellékhatás) **súlyosságának**

ÉS

A veszély bekövetkezési **valószínűségének az eredője.**

Vannak, akik a **betegséget** tarthatják súlyosabbnak és/vagy gyakoribbnak, (tehát a betegség kockázatát észlelik nagyobbak)

és

vannak, akik a **vakcina mellékhatásait** érezhetik súlyosabbnak és/vagy gyakoribbnak (tehát az oltás mellékhatásának kockázatát észlelik nagyobbak)

Általános szabály:

- ha az emberek magasabb **betegségkockázatot** érzékelnek, nagyobb valószínűséggel fogadják el az oltást;

- ha az emberek a **védőoltás** magas **kockázatát** érzékelik, kevésbé valószínű, hogy beoltatják magukat.

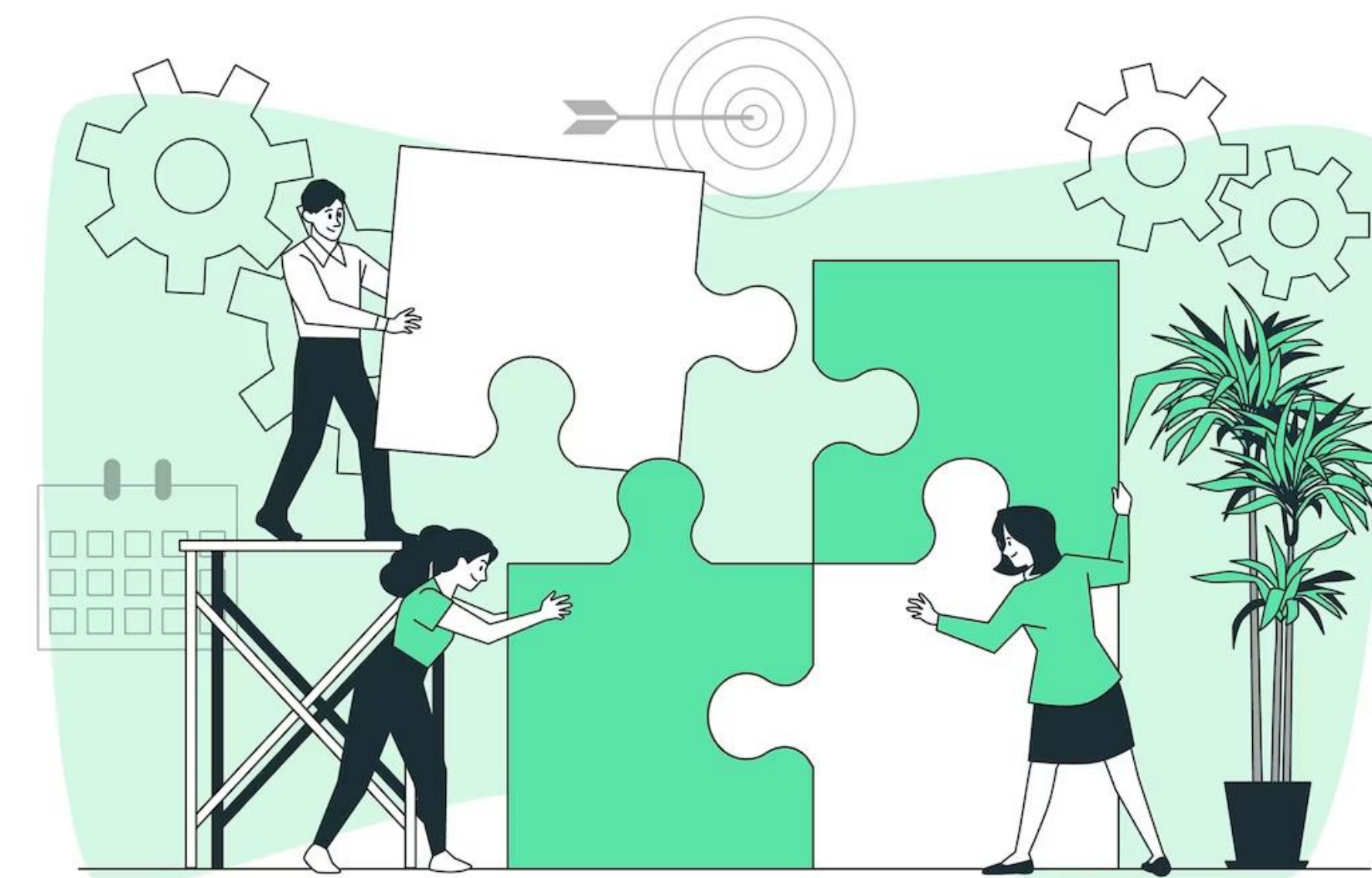
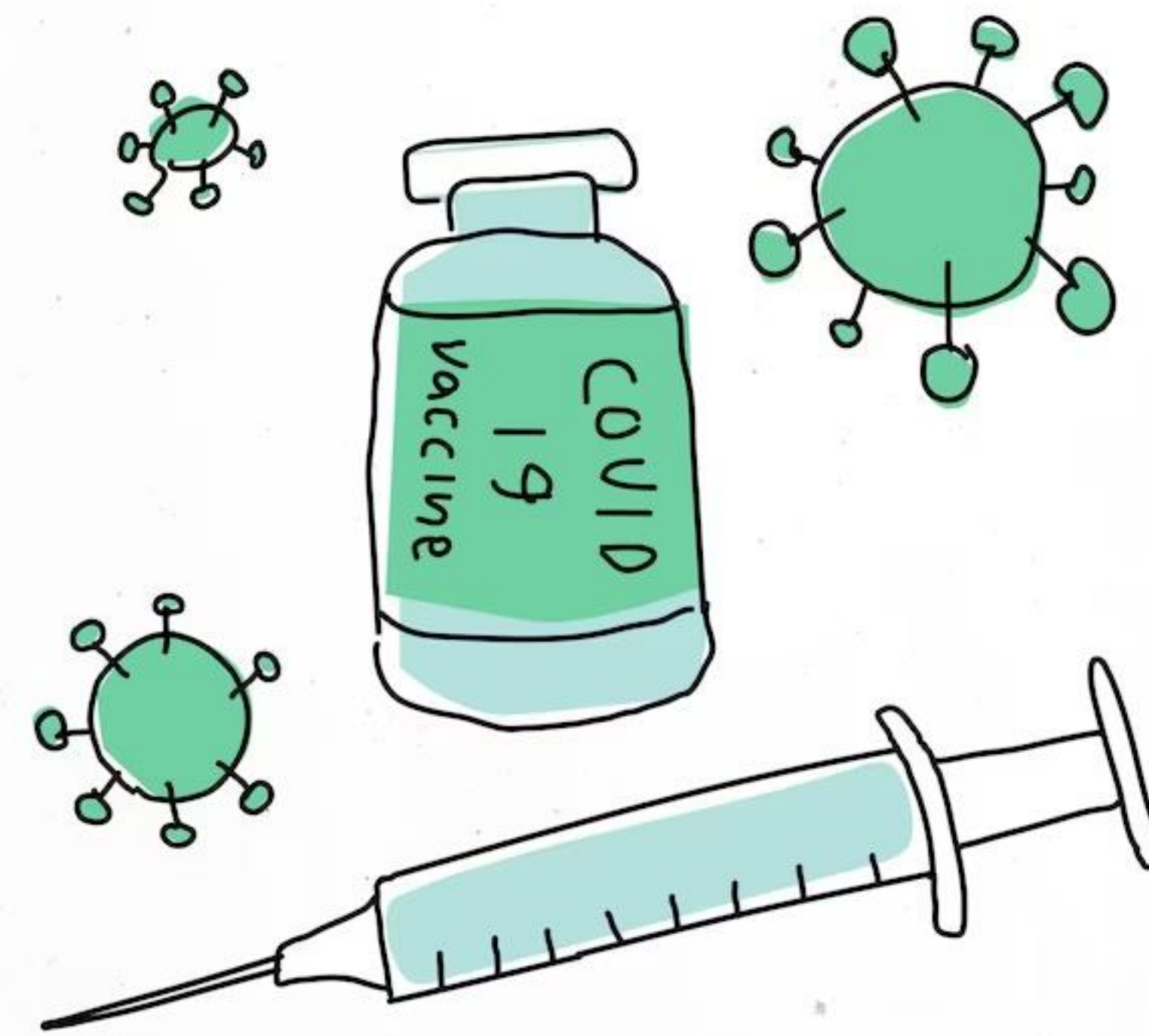
A kockázatok kommunikálása

A védőoltás hatékony kommunikációt igényel, amely segíti a pácienszt a kockázat mérlegelésében

Alapvető fontosságú, hogy az emberek:

- megértsék az oltással megelőzhető **betegségek** kockázatát (mennyire súlyos, milyen gyakori);
- tisztába legyenek a **védőoltással** kapcsolatos előnyökkel és kockázatokkal (mennyire súlyos és milyen gyakori);
- tudják, hogy hol találnak pontos, megbízható és egyértelmű **információkat** a témában.

Gyakori, hogy az új oltóanyagokkal szemben az emberek kezdetben bizalmatlanok. A vakcinák biztonságosságával kapcsolatos aggodalmak csökkenthetik az átoltottságot, és ez az oltással megelőzhető betegségek újbóli megjelenését eredményezhetik.

A hatékony kockázati kommunikáció célja: bizonyítékokon alapuló, személyes döntéshozatalt támogató kommunikációs kapcsolat kialakítása a páciensekkel. Az egészségügyi dolgozók a kommunikáció révén létfontosságú szerepet játszanak az oltási programok sikerében.

A kockázátészlelést a tapasztalat, valamint a személyes, vallási és kulturális különbségek befolyásolják.

Amikor Ön a kockázatokról beszélget a betegekkkel, legyen tisztában a kulturális és érzelmi különbségekkel, és tartsa szem előtt, hogy egyesek ellenségesek vagy félreinformáltak lehetnek.

A kockázatkezelési kommunikáció alapelvei

Aktuális ismeretek átadása

- Vegye figyelembe, hogy a páciens milyen tudással rendelkezik!
- Használjon változatos, az iskolázottsági szintekhez igazodó tájékoztató formákat!
- Adjon útmutatást a weboldalak megbízhatóságának értékeléséhez, és adjon listát a megbízható weboldalokról!

Az Ön szakmai véleménye fontos

- Az Ön határozott ajánlása a védőoltás beadására bizonyítottan növeli az oltási hajlandóságot.
- Használjon olyan megfogalmazást, mint például: „Az a meggyőződésem, hogy ez a vakcina megvédi Önt.”
- Ne feledje: Egy megbízható egészségügyi dolgozó bizonyítottan fontos szerepet játszik az egyéni döntések megalapozásában!

A védőoltással kapcsolatos véleménykülönbségek tiszteletben tartása

- Egyes páciensek tartanak a védőoltástól vagy elutasítják azt saját maguk vagy családtagjaik számára.
- Kérjen lehetőséget a bizonytalanság mögöttes okainak a feltárására anélkül, hogy ítélkezze!

A vakcinák kockázatainak és előnyeinek korrekt és érthető bemutatása.

- Állítsa szembe a vakcina ismert és elméleti kockázatait az oltással megelőzhető fertőző betegség ismert kockázataival!

Személyközpontú megközelítés alkalmazása

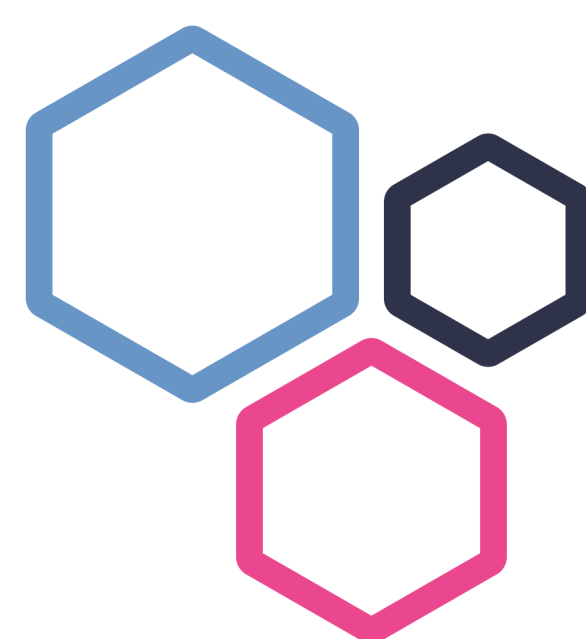
- Az oltás elfogadásának egyik fő feltétele az Ön és a beteg közötti partnerség.
- Az egyénnek elvitathatatlan a beleszólása az önkéntes oltásról szóló döntésbe, és az egészségéért való felelősségvállalásba.

Világos, tömör, bizonyítékokon alapuló üzenetek bemutatása

- Ösztönözze a páciens a kérdések feltevésére, foglalkozzon a téves információkkal, és adjon hiteles, megfelelő forrásokat azok számára, akiknek további kérdéseik vannak!
- Válaszoljon a konkrét aggályokra, anélkül, hogy túl hosszasan tárgyalná az adott kérdést!
- Oszlassa el a **páciens** kétségeit, hogy a vakcina fontos-e a súlyos betegségek és szövődmények megelőzése érdekében!

A COVID-19 elleni oltás kockázatkezelési kommunikációjának legfontosabb szempontjai:

1.

Nyugtassa meg a páciens, hogy a COVID-19 elleni vakcina biztonságos, eredményes, és védelmet nyújt a koronavírus-fertőzés ellen!

2.

Ismertesse proaktív módon a COVID-19 elleni vakcina lehetséges (gyakori és ritka) mellékhatásait!

3.

Népszerűsítse a COVID-19 elleni vakcinák biztonságosságát!

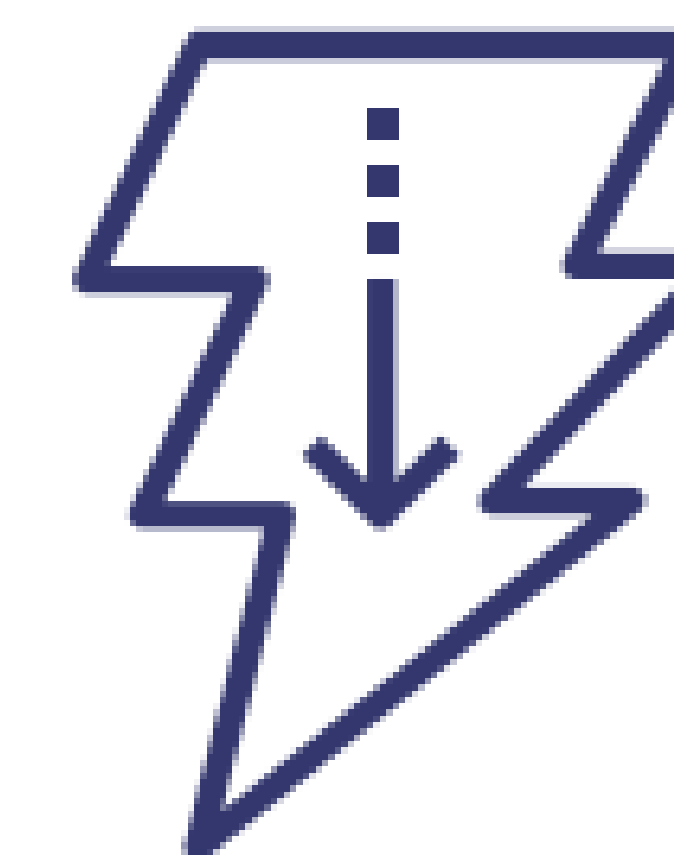
4.

Ismertesse a COVID-19 elleni vakcinák eredményességét és a COVID-19 betegség kockázatának csökkentésére javasolt további óvintézkedéseket!

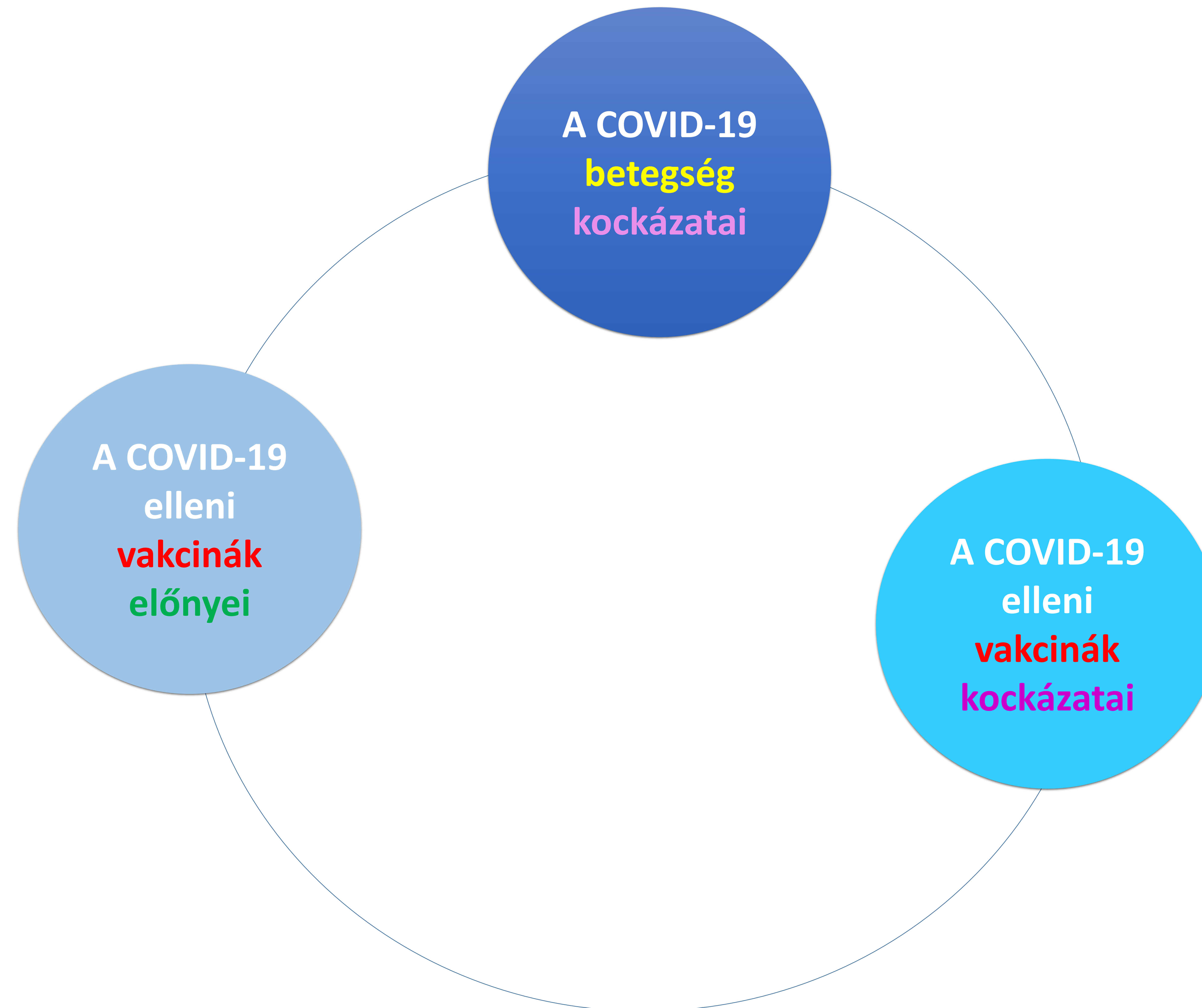
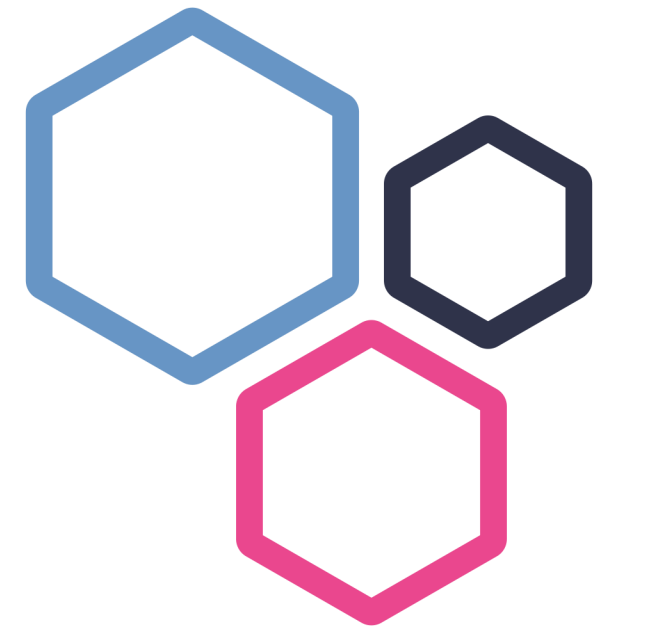

5.

Ismertesse a fájdalomcsillapítási lehetőségeket.

A kockázatok és előnyök ismertetése a páciensekkel

A COVID-19 betegség kockázatai

- A COVID-19 súlyos, életveszélyes következményekkel járhat.
- A COVID-19 okozta súlyos megbetegedés és komoly szövődményeinek kockázata messze meghaladja a természetes immunitás előnyeinak összességét.
- Ha valaki megfertőződik, nem lehet tudni pontosan, hogy a COVID-19 milyen hatással lesz a fertőzöttre.
- Bárki megfertőződhet a SARS-CoV-2 vírussal, és súlyosan megbetegedhet.
- Nagyobb a kockázata a súlyos lefolyású COVID-19 megbetegedésnek a 60 évnél idősebbek és a magas vérnyomás, rosszindulatú daganatos, szív-, tüdő-, máj-, vese- ill. cukorbetegségben szenvedő vagy elhízott, immunkárosodott felnőttek körében. Az is növeli a COVID-19 bizonytalan kimenetelét, hogy sokan nem is tudnak az előbb felsorolt krónikus betegségeikről, ezért a betegséggel kapcsolatos saját kockázatukat a valóságosnál kisebbnek érzékelik.
- A COVID-19 okozta súlyos megbetegedés kórházi kezelést, intenzív terápiát, intubálást vagy gépi lélegeztetést igénylő állapothoz illetve halálhoz vezethet.
- A fertőzött a COVID-19 vírusát továbbadhatja családtagjainak, barátainak és másoknak.
- Egyes betegeknél a heveny betegségből való felépülés után még **hetekig vagy hónapokig tartó tünetek** („long COVID”) jelentkezhetnek. Az enyhébb lefolyású megbetegedésnek is lehetnek **tartós, késői maradványtünetei** és/vagy kevésbé gyakori **súlyos hosszú távú szövődményei**, mint például: szív- és tüdőproblémák, vesekárosodás, kiütés, hajhullás, szaglász- és ízlelési problémák, alvászavarok, koncentrációs nehézségek, memóriazavarok, depresszió, szorongás, hangulatingadozás.

A COVID-19 elleni vakcinák előnyei

Hangsúlyozza a páciensnek, hogy:

- A vakcinák ellenanyagválasz létrehozásával segítenek megelőzni a COVID-19 tüneteit.
- A vakcinák hatékony védelmet nyújtanak a súlyos lefolyású betegség, a kórházi kezelés és a halálos kimenetelű megbetegedés ellen.
- Önmagában a COVID-19 átvészélése nagyobb kockázattal jár, mint a védőoltással kialakított immunitás.
- A védőoltás fontos eszköz a világjárvány megfékezésében.

A COVID-19 elleni vakcinák kockázatai

- Egyetlen vakcina sem 100%-ban eredményes*

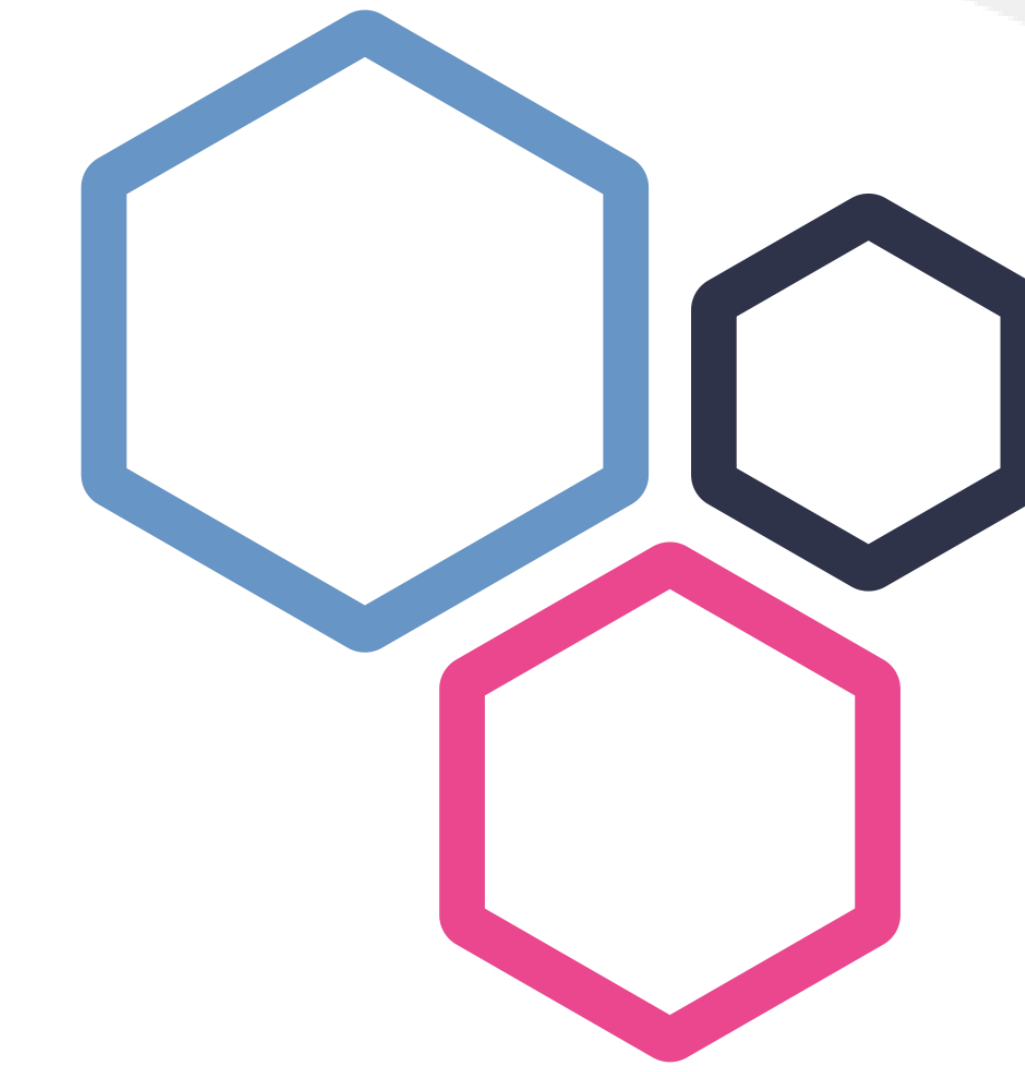
Ismertesse a gyakori mellékhatásokat és időtartamukat (például):

- Fájdalom és duzzanat az injekció beadásának helyén;
- Láz, hidegrázás, fáradtság, fejfájás;
- Rövid ideig tartó tünetek.

Ismertesse a kevésbé gyakori reakciókat (például):

- Enyhétől a súlyosig terjedő allergiás reakciót okozhat, azonban utóbbi valószínűsége kicsi*.

* Ismertesse az oltás után is szükséges védőintézkedéseket a vírus terjedésének megelőzése érdekében, valamint az allergiás reakciók kezelésére szolgáló eljárásokat (pl. megfelelő orvosi kezelés és felügyelet).

VI. fejezet: Hatrészes képzési modul

3. rész: A védőoltás elfogadása és az oltási igény

A védőoltások elfogadása és az oltási magatartás megértése

A oltási magatartást befolyásoló három tényező:

Képesség - EGYÉNI

- Tudás
- Készségek és önbizalom
- Ellenállóképesség, kitartás, akaraterő
- Fizikai alkalmasság, erőnlét

Motiváció – EGYÉNI

- Attitűdök, felfogások
- Kockázatértékelés
- Szándékok
- Értékek, meggyőződések
- Érzelmek, impulzusok, érzések
- Bizalom (pl. egészségügyi ellátórendszerbe)

Lehetőség – KONTEXTUS – környezettől függő

Fizikai

- Az oltás elérhetősége, megfizethetősége, hozzáférhetősége
- Az oltási szolgáltatás kényelme, megfelelősége
- Jogok, szabályozás, jogszabályok

Szociális

- Társadalmi, kulturális igények, támogatás
- Társadalmi, kulturális jelzések, normák, értékek

"A Facebookon tudtam meg, hogy ez a vakcina nem olyan hatékony, mint a többi"

"Nem bízom abban, hogy a COVID-19 elleni oltás biztonságos, túl gyorsan fejlesztették ki...".

"Nagyon szerettem volna megkapni a COVID-19 elleni oltást, de nem engedhetem meg magamnak, hogy elutazzak az oltópontra"

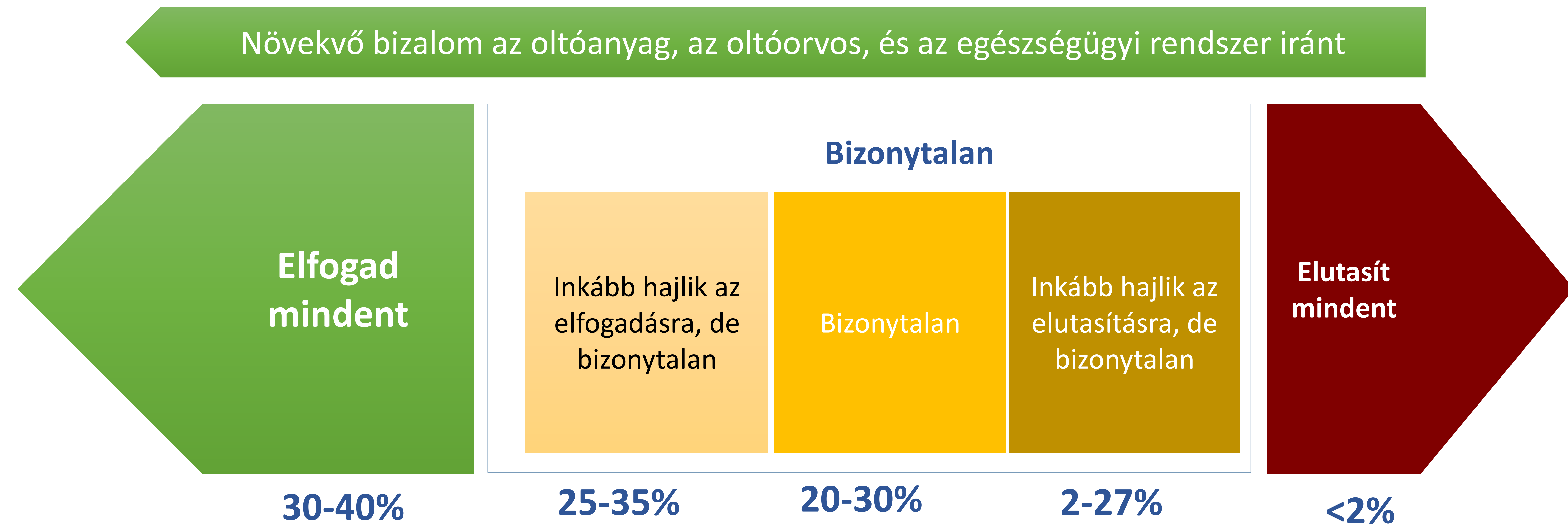
**OLTÁSI
MAGATARTÁS**

Mi az oltási bizonytalanság?

- A vakcinák elfogadásának vagy elutasításának halogatása annak ellenére, hogy a védőoltási szolgáltatások rendelkezésre állnak.
- Összetett és helyzetfüggő, időben, földrajzi területenként, kulturálisan, és védőoltásonként változó.

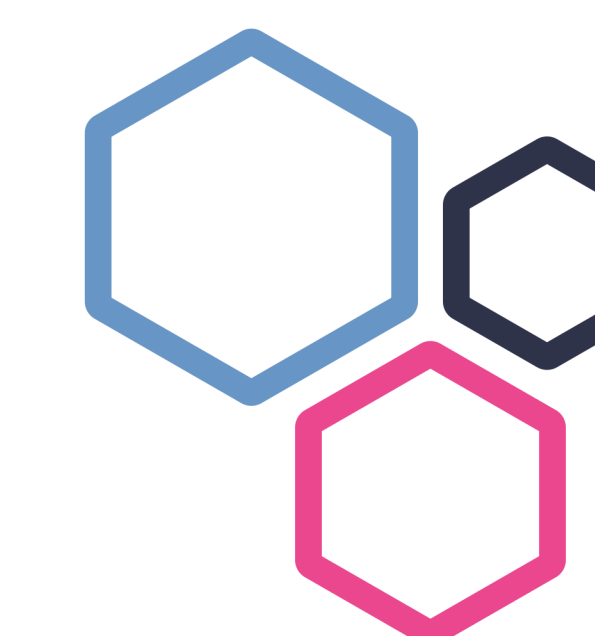
Az oltás elfogadás spektruma

Az emberek túlnyomó többsége elfogadja az oltást, többen bizonytalanok, kérdéseket tesznek fel és kevesen utasítják el.

A COVID-19 elleni oltási bizonytalanságot befolyásoló tényezők

A szolgáltatás
kényelme

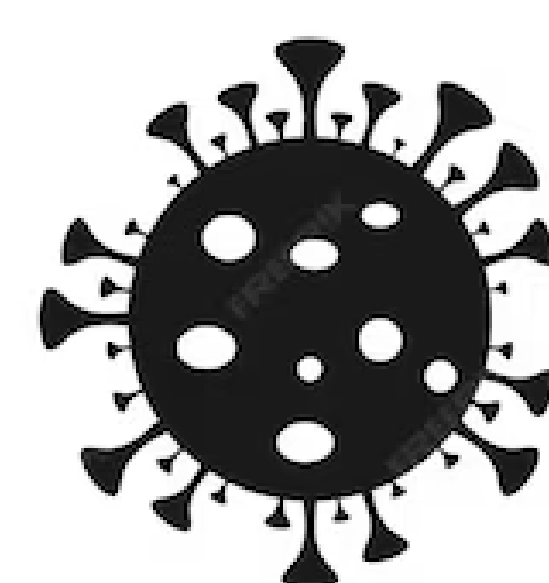
A védőoltás
elutasítása

Oltás-biztonsággal
kapcsolatos
aggályok

COVID-19 elleni
oltási szakpolitika

A fertőzés
kockázatának téves
becslése

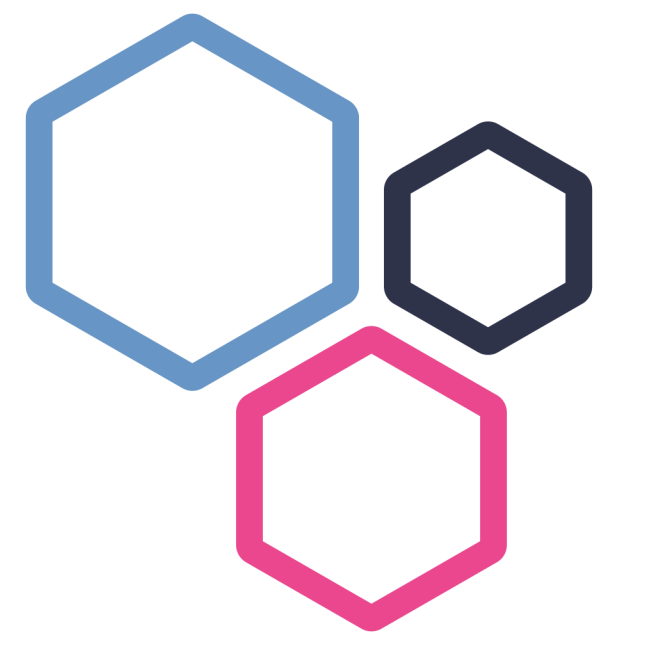

Kulturális és
társadalmi-
gazdasági
különbségek

Potyautas
magatartás

Egyesek számára gondot okozhat a védőoltáshoz való hozzáférés, mint pl.:

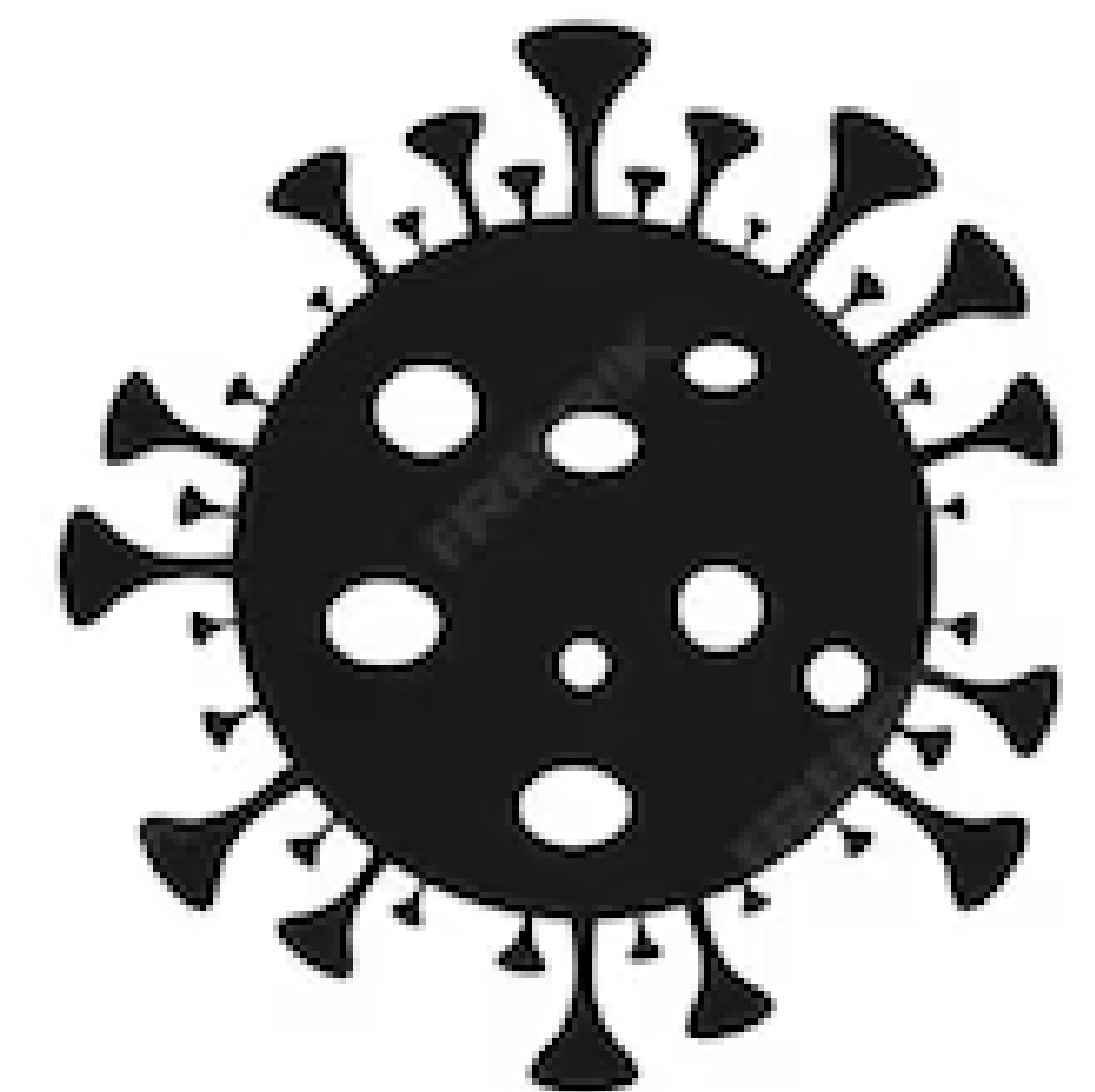
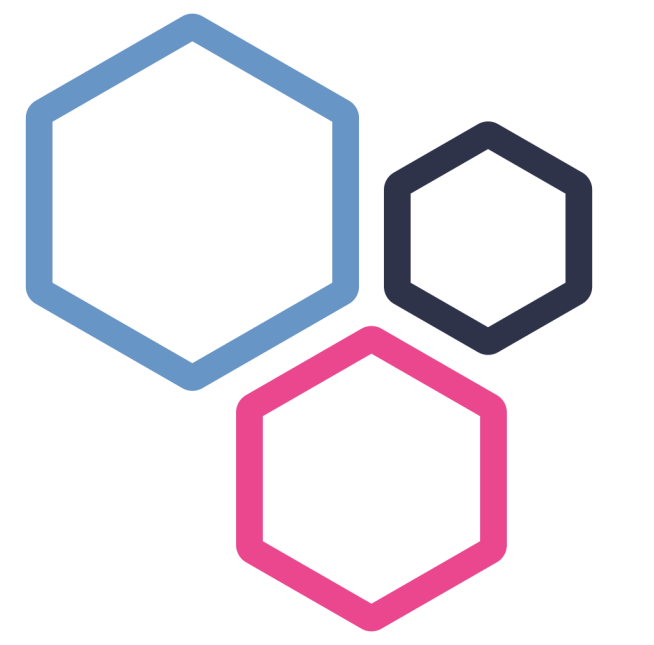

- az oltóanyagkínálat,
- az oltópont fizikai elérhetősége.

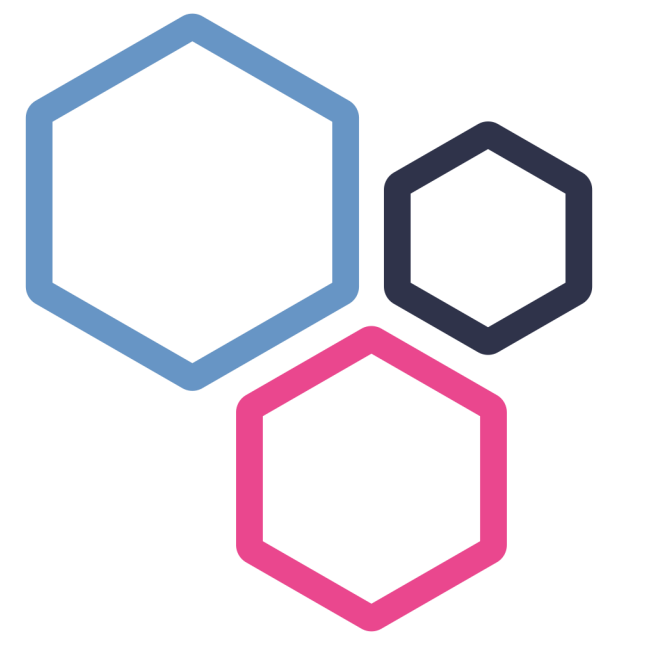
Hiába szeretné, de mindezek gátolhatják abban, hogy beadassa magának az oltást.

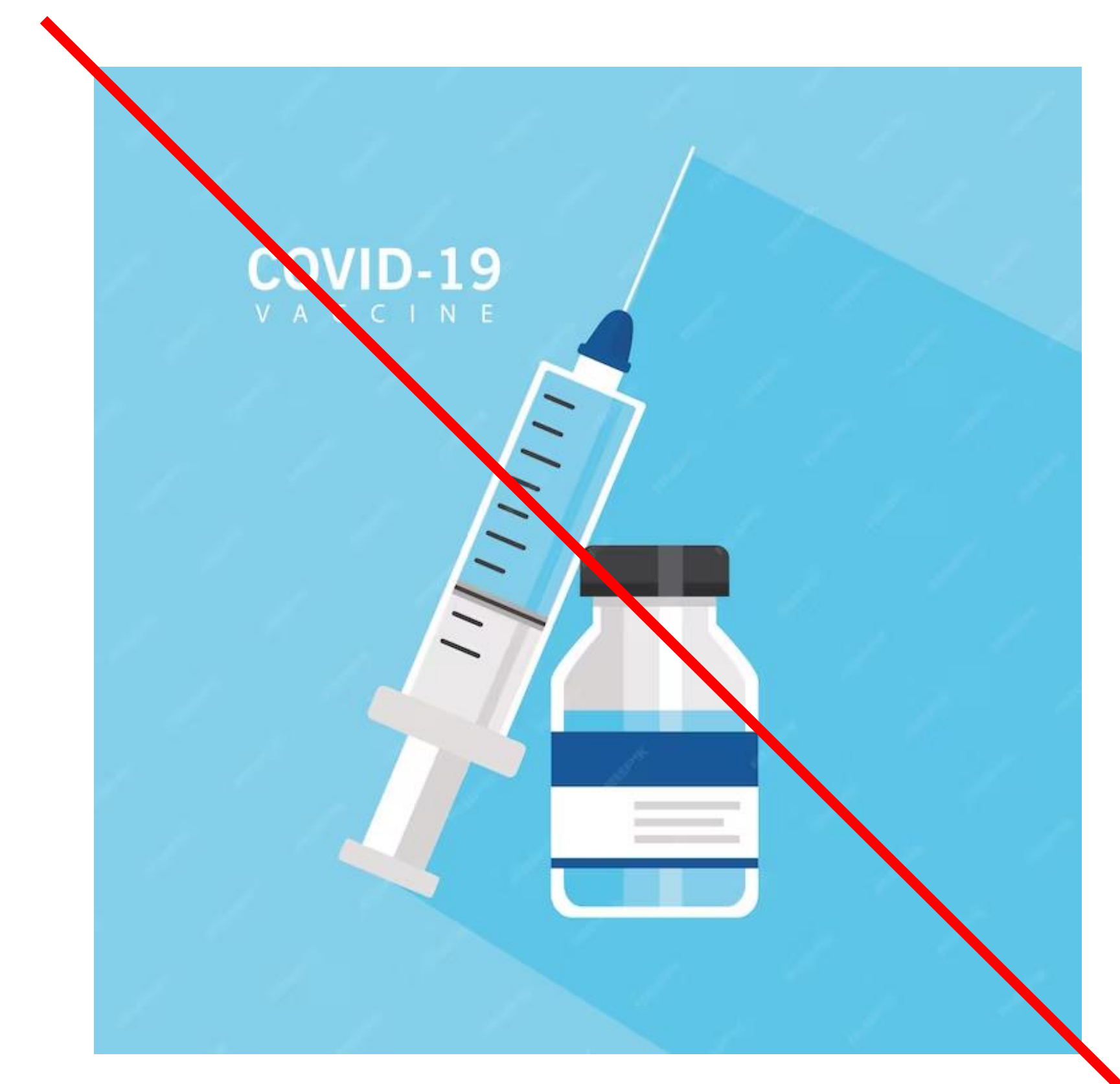
A fiatalok és egészségesesek gyakran úgy
vélik, hogy a COVID-19 rájuk nem
veszélyes.

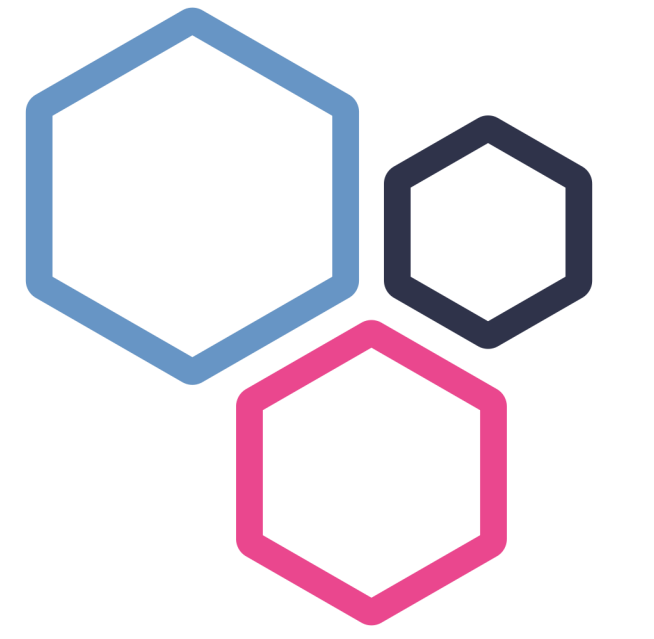

A COVID-19 elleni védőoltást elutasítók

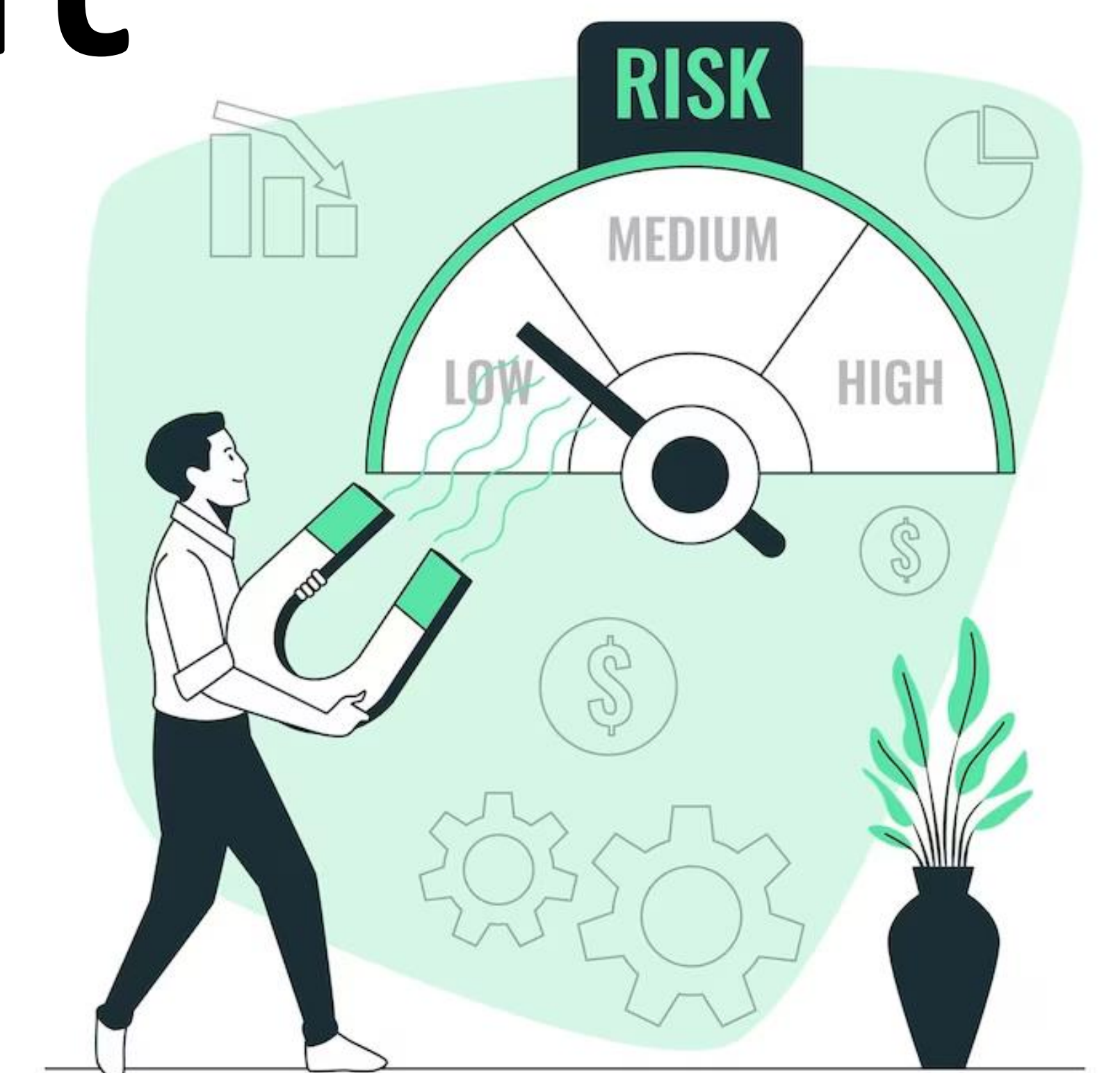

egy része meggyőződéses oltás-ellenes, és
gyakran hisz az összeesküvés-
elméletekben.

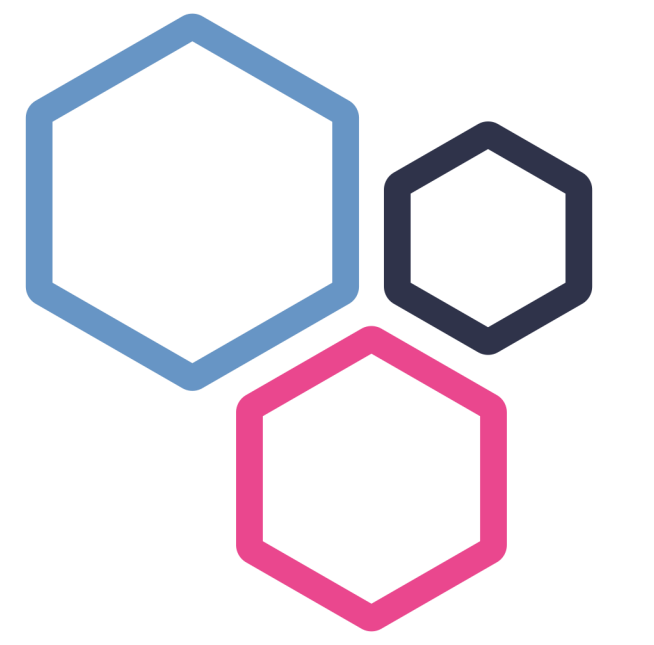

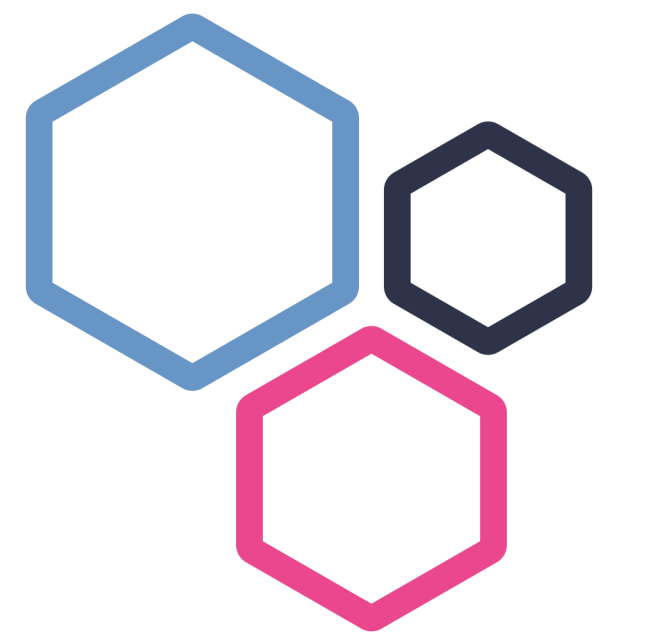
Sokan megértik, hogy szükség van a COVID-19 elleni oltásra, de aggódnak az oltóanyag biztonságossága miatt, különösen a gyors fejlesztési folyamat aggasztja őket.

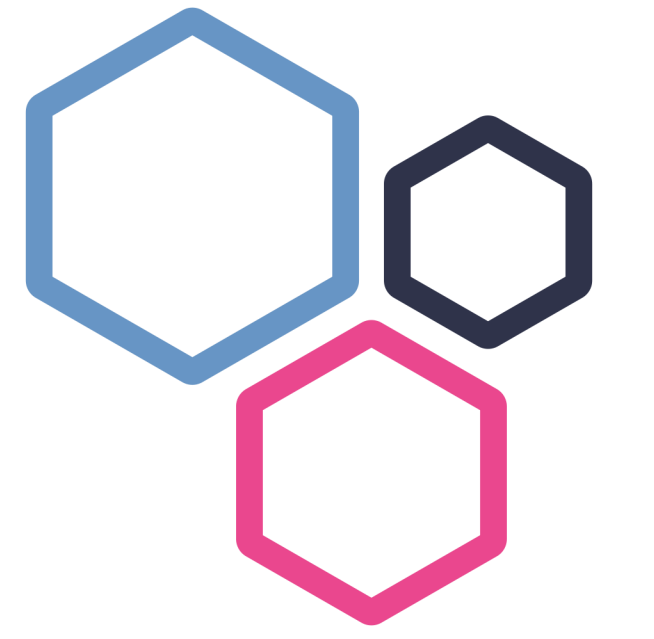

Sok országban a COVID-19 világjárvány ellen meghozott intézkedések - köztük a tömeges védőoltási programok - súlyosan átpolitizálódtak.

Egyes társadalmi csoportoknak (pl. romáknak, hajléktalanoknak, bevándorlóknak, menekülteknek, alacsony jövedelműeknek, fogyatékkal élőknek és egyéb marginalizált csoportoknak) rosszabb a hozzáférésük az egészségügyi ellátásokhoz és gyakran tapasztalnak hátrányos megkülönböztetést az egészségügyi ellátás során, amely az oltási programok elérhetőségében is megmutatkozik.

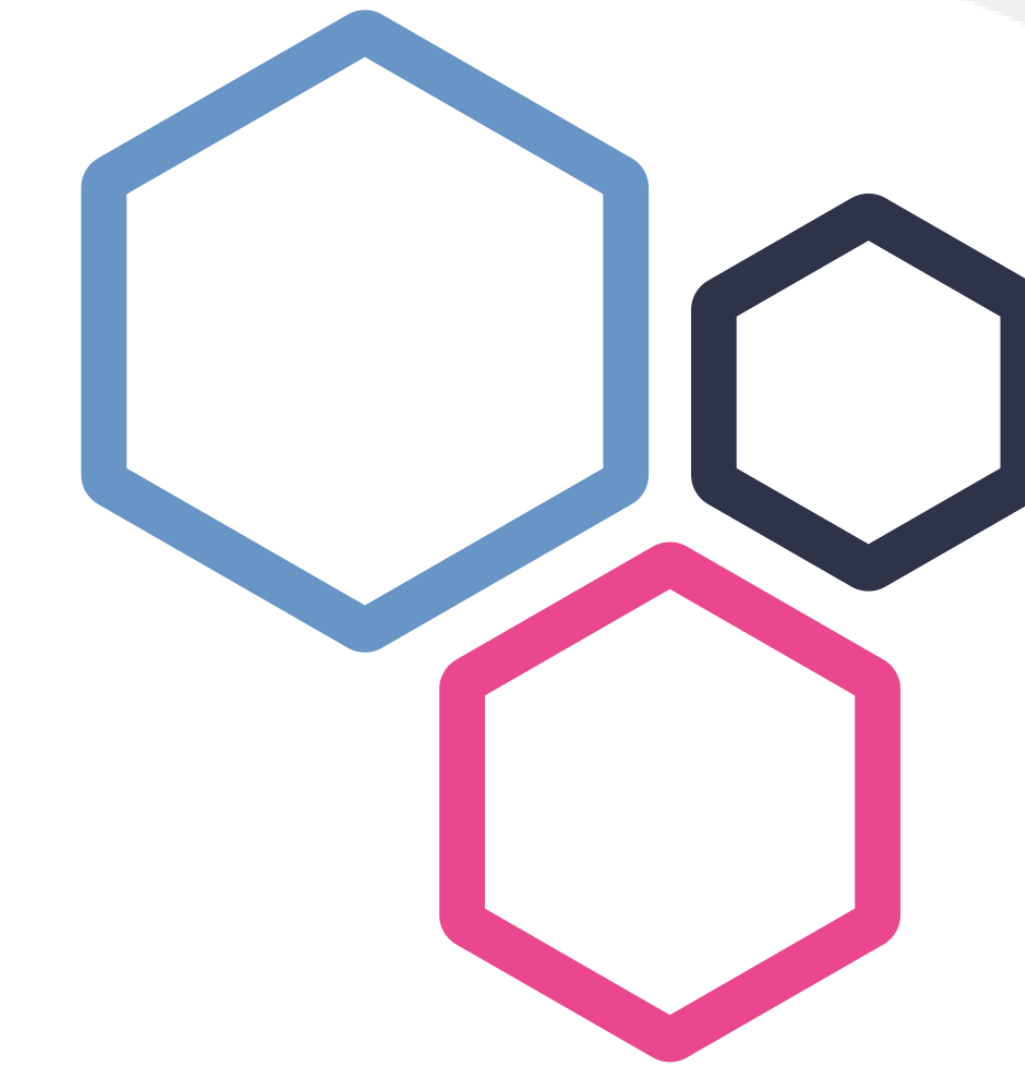

Vannak, akik „potyautas”-stratégiát folytatnak, és úgy döntenek, hogy nem oltatják be magukat, hanem várják, hogy a mások beoltásával kialakult nyájimmunitás jótékony hatásait élvezhessék.

VI. fejezet: Hatrészes képzési modul

4. rész: Különböző páciensek álláspontjának kezelése

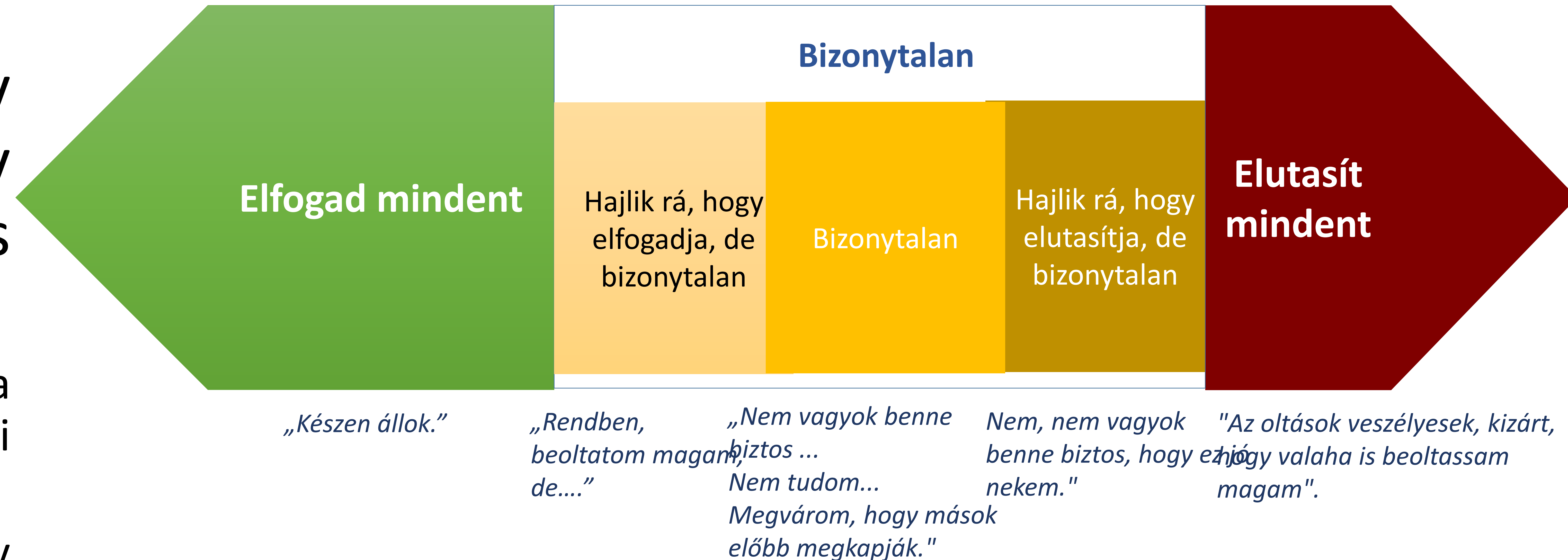
Ön hogyan ismerheti fel az oltási bizonytalanságot?

1. Kezdje a beszélgetést egy olyan **kijelentéssel**, amely **feltételezi** az oltás **elfogadását**:

- "Mária, Ön jogosult arra, hogy ma megkapja a COVID-19 elleni oltását.,,
- "Mária, itt az ideje, hogy megkapja a COVID-19 elleni oltását.,,

2. Hallgassa meg a **választ**, és határozza meg, hogy a páciens hol helyezkedik el az **oltáselfogadás spektrumán**.

Az oltási bizonytalanság egyes kategóriáiba tartozók jellemzői

Elfogadó

- Szándékában áll beoltatni magát, mert látja ennek a fontosságát.
- A védőoltásokban bízó vagy az „árral együtt úszók” csoportjába tartozik.
- Lehet, hogy vannak kérdései a vakcina biztonságosságával és mellékhatásaival kapcsolatban.
- Jó a kapcsolata az egészségügyi szolgáltatójával, és bízik az orvosokban.
- Lehet, hogy hiányosak a védőoltással kapcsolatos ismeretei.
- Az oltás folyamatával kapcsolatban lehetnek kérdései, például hogy mire számíthat az oltás alatt és után.
- Információt szeretne a gyakori mellékhatások kezeléséről és arról, hogy mikor forduljon orvoshoz.
- Információt szeretne, amely segíthet megválaszolni a barátok vagy családtagok kérdéseit.

Bizonytalan

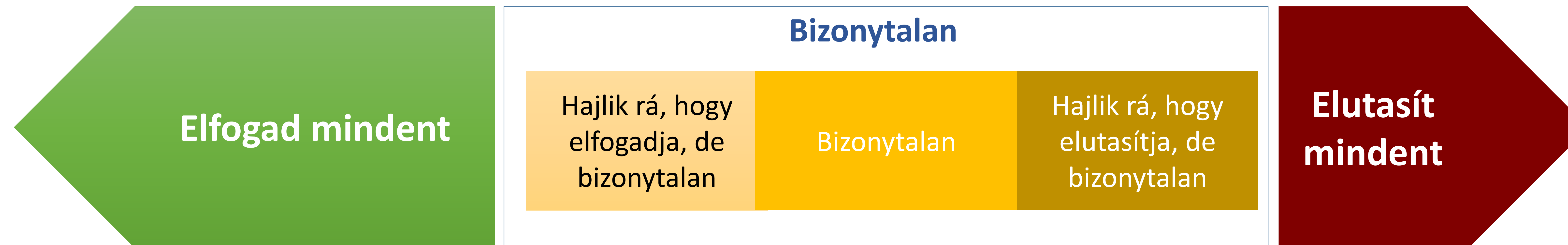
- Az oltóanyag biztonságosságával kapcsolatos kérdésekre vagy aggályokra összpontosít.
- Kétsége van az oltás biztonságosságával és szükségességével kapcsolatban.
- Sok (néha írásban is megfogalmazott) kérdéssel jelentkezik.
- Nem áll szándékában teljesen elutasítani az oltást, inkább tervezgeti és késlelteti az oltást, vagy egy konkrét oltóanyagra vár.
- Korábban rossz tapasztalata volt, például oltást követő nemkívánatos esemény (OKNE) miatt.
- Nem bízik teljesen az orvosokban és/vagy a hatóságokban.
- Ijesztő dolgot hallott vagy olvasott az oltásról.
- Hajlamos arra támaszkodni, hogy körülötte úgy is mindenki oltott (nyájimmunitás).

Elutasító

- Soha nem oltatja be magát, elzárkózik az oltásoktól.
- Az oltás elutasításával kapcsolatos elvi, filozófiai álláspontja vagy vallási meggyőződése van.
- Vallási, világnézeti vagy alternatív meggyőződésű közösség tagja.
- Negatív tapasztalata/ai vannak az egészségügyi ellátórendszerrel kapcsolatban (pl. OKNE).
- Egyáltalán nem akar beszélni a védőoltásról.
- A kontraindikációs listában nem szereplő egészségügyi okokra hivatkozva nem veszi igénybe az oltást.
- Abban hisz, hogy a védőoltással megelőzhető betegségek ártalmatlanok vagy akár még hasznosak is.
- Nem bízik a gyógyszerekben és az egészségügyi ellátórendszerben.
- Nagyobb valószínűséggel keres kiegészítő és alternatív gyógymódokat.

Hogyan reagáljon Ön a páciens oltási bizonytalanságára?

Alkalmazkodjon a páciens attitűdjéhez!

Elfogadó páciensnél

1. Kérdezze meg, hogy szenved-e az oltási kontraindikációk közül valamelyik betegségben, illetve alkalmazott-e óvintézkedéseket!
2. Kérdezze meg, hogy van-e kérdése!
3. Ossa meg tudását:
  - Figyelmeztesse lehetséges (gyakori és ritka) mellékhatásokra!
  - Ismertesse a fájdalomcsillapítási lehetőségeket!
4. Magyarázza el a védőoltás beadásának folyamatát!
5. Oltás után gratuláljon a döntéshez!
6. Beszéljék meg a következő oltás esedékességét (fél/egy év) és az addigi óvintézkedéseket.
7. Tekintsék át az oltás utáni teendőket!

Bizonytalan páciensnél

Kezdeményezzen beszélgetést a motivációs interjútechnikák segítségével!

Elutasító páciensnél

1. Ne legyen elutasító a pácienssel szemben, ismerje meg a döntése okát!
2. Kerülje el a vitát, csak tárja fel az aggályokat!
3. Kérjen lehetőséget a szakmai tények közlése előtt!
4. Adjon ajánlást!
5. Ossa meg tudását és hozzon fel szakmailag hiteles információkat/érveket.
6. Tájékoztassa az oltás elutasításának kockázatairól: pl. nem védett a COVID-19 ellen, megbetegedhet, szakorvosi ellátásra szorulhat. Tájékoztassa arról is, hogyan ismerheti fel a betegség jeleit és tüneteit a környezetében!
7. Biztosítson lehetőséget további beszélgetésre!

Válasz az oltást **elfogadó** pácienseknek

Cél: az oltás beadása és az elismerés.

- Legyen rövid és lényegre törő a beszélgetés!
- Beszéljék meg az ellenjavallatokat és óvintézkedéseket!
- Előzze meg az oltási bizonytalanságot a kérdések megválaszolásával (ha vannak), az aggodalmak megértésével és ismeretek megosztásával, beleértve a mellékhatásokat és a fájdalomcsillapítási módszereket is!
- Magyarázza el az oltás folyamatát, valamint hogy az oltás után is szükséges a vírus terjedése ellen védekezni!
- Azonnal foglaljon időpontot a következő oltásra (amennyiben releváns), és az oltás előtt emlékeztesse a pácienszt az időpontjára, hogy a kapcsolat ne szakadjon meg a pácienssel!

Válasz az oltást **elutasító** pácienseknek

Cél: a bizalom kialakítása.

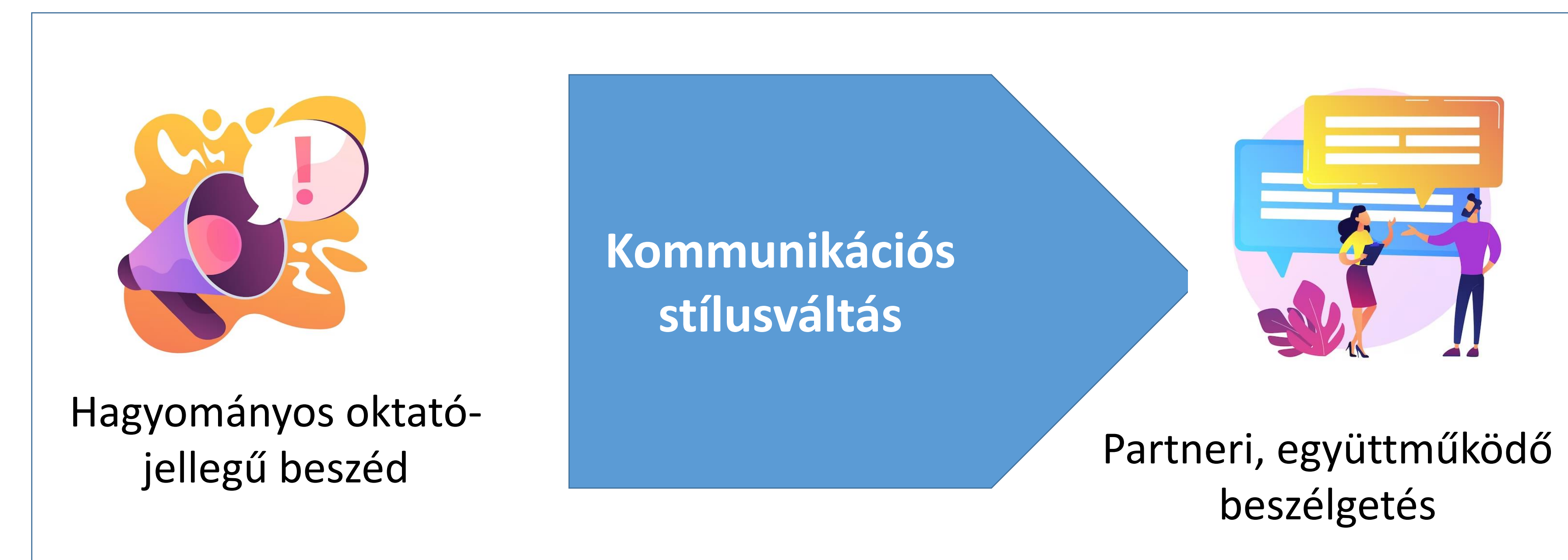
- Legyen rövid a beszélgetés!
- Ne mondjon le az elutasító páciensről! Minden találkozás lehetőséget ad az oltás megvitatására, a döntés megváltoztatására, vagy a helyzet újraértékelésére.
- Kerülje a konfrontációt!
- Kérjen előzetesen lehetőséget arra, hogy szakmai tényeket közölhessen!
- Legyen kitartó, ajánlja határozottan a védőoltást!
- Ossa meg szaktudását, a szakmailag hiteles információkat!
- Tájékoztasson az oltás elutasításának kockázatairól, de ne ítélkezzen!
- Tudassa a pácienssel, hogy a jövőben is bármikor felkeresheti a rendelőt további információért vagy konzultáció céljából!

Válasz a védőoltással kapcsolatos bizonytalanságra: motivációs interjú kezdeményezése

- A **motivációs interjú** egy személyközpontú kommunikációs megközelítés.
- Célja, hogy növelje az egyén motivációját és elköteleződését a változás iránt.
- Célja a bizonytalanság okainak feltárása és megvizsgálása, valamint az attitűdök és a viselkedés megváltoztatása.
- Partnerséget, elfogadást, együttérzést és ösztönzést igényel.

A motivációs interjú eszközei az oltás elfogadásához

Eszközök	Célok	Példák
Nyitott kérdések	Azonosítsa be a bizonytalanság okait (mit?, hogyan?, mondja el, miért?)!	<i>Mit értett meg? Mondja el, mit hallott?</i>
Reflektív meghallgatás	Egyszerű visszajelzés: Ismétlje meg, amit a páciens mond! Összetett visszajelzés: Összegezze, hogy Ön szerint mire gondolhat a páciens!	<i>Fél a mellékhatásoktól. Ön az egészsége szempontjából a legjobb döntést szeretné meghozni.</i>
Megerősítés	Bátorítsa és támogassa azokban, amik az erősségei!	<i>Ön aggódik az egészsége miatt. Időt szánt arra, hogy információt keressen az oltásokról.</i>
Összegzés	Foglalja össze a beszélgetést és jelezze a konkrét teendőket!	<i>A következőket hallottam... kihagytam valamit? Tovább lépés a cselekvéshez: oltás, utánkövetés.</i>

A tudás tiszteletteljes megosztása a bizalom kiépítése érdekében

Interakciós technika a kételyek további feltárására és az információk megosztására a páciens konkrét aggodalmainak kezelése érdekében.

Érdeklődjön!

Kérdezze meg, mit tud a páciens, és kérjen lehetőséget ismereteinek kiegészítésére!

*"Mit tud az oltás mellékhatásairól?,"
A választ követően:
"Ha egyetért, adhatok néhány további információt".*

Ossza meg!

Adjon bizonyítékokon alapuló információt/tanácsot az adott problémára szabottan!

*"A COVID-19 elleni oltás legtöbb mellékhatása enyhe, és nem tarthat 3 napnál tovább, mint például....
„A gyógyszerbiztonsági vizsgálatok szerint a súlyos allergiás reakciók ritkák és...."*

MEGJEGYZÉS: Lehetőség van arra, hogy határozottan ajánlja a védőoltást és elmagyarázza a fontosságát.

Ellenőrizze!

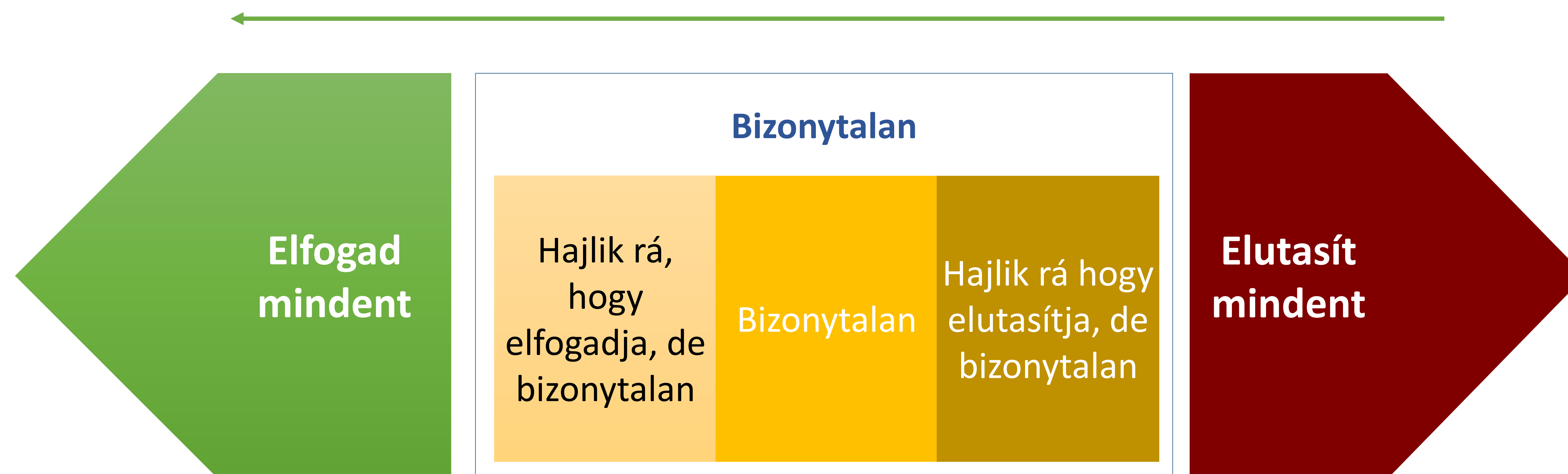
Ellenőrizze a megértést és a tervezett viselkedést az adott információk alapján!

"A megbeszélésünk alapján hogyan látja most a döntést? Ne feledje, azért vagyok itt, hogy segítsek megbeszélni az esetleges aggodalmait."

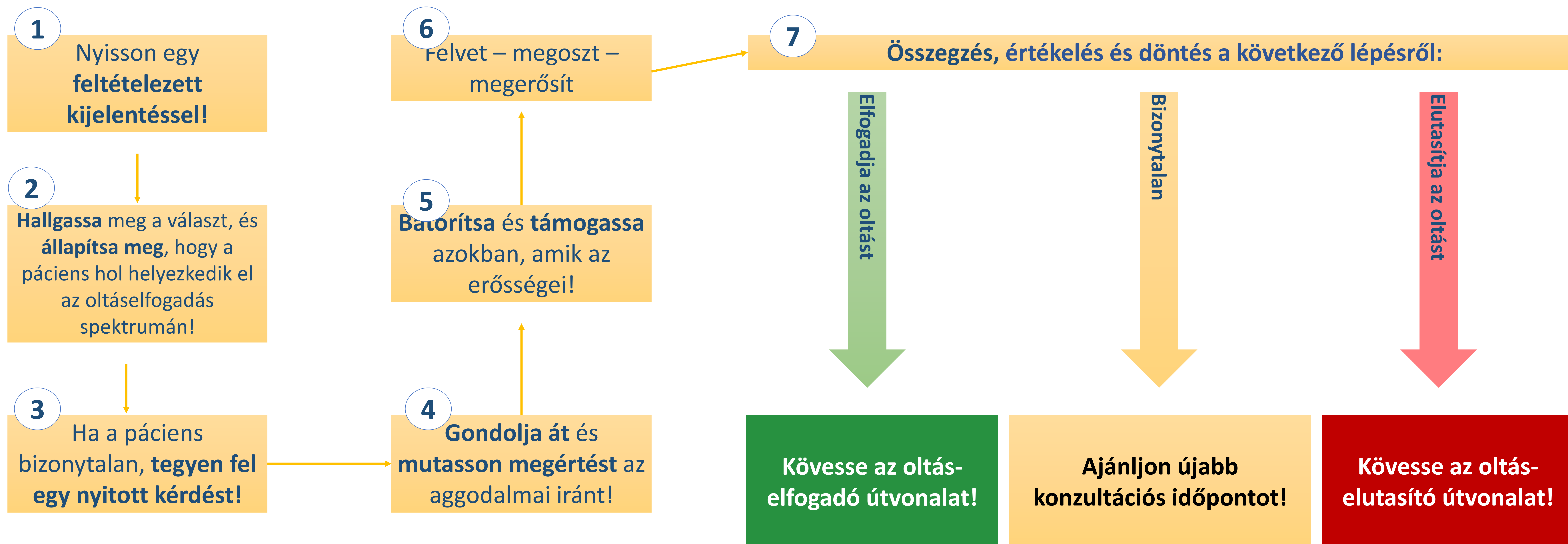
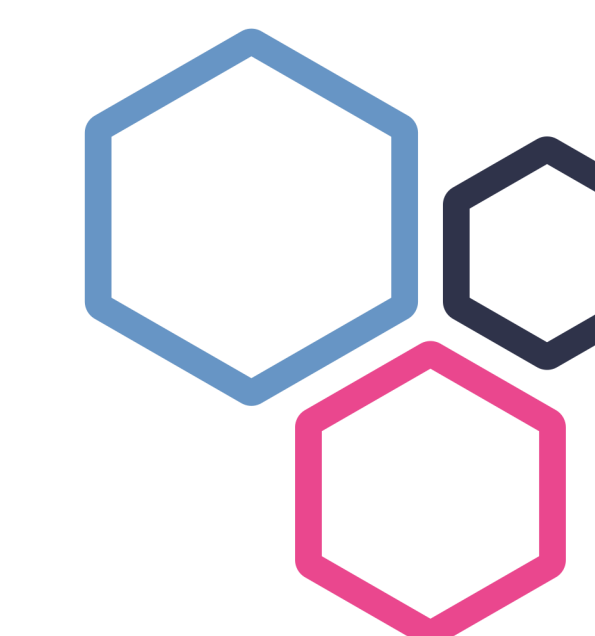

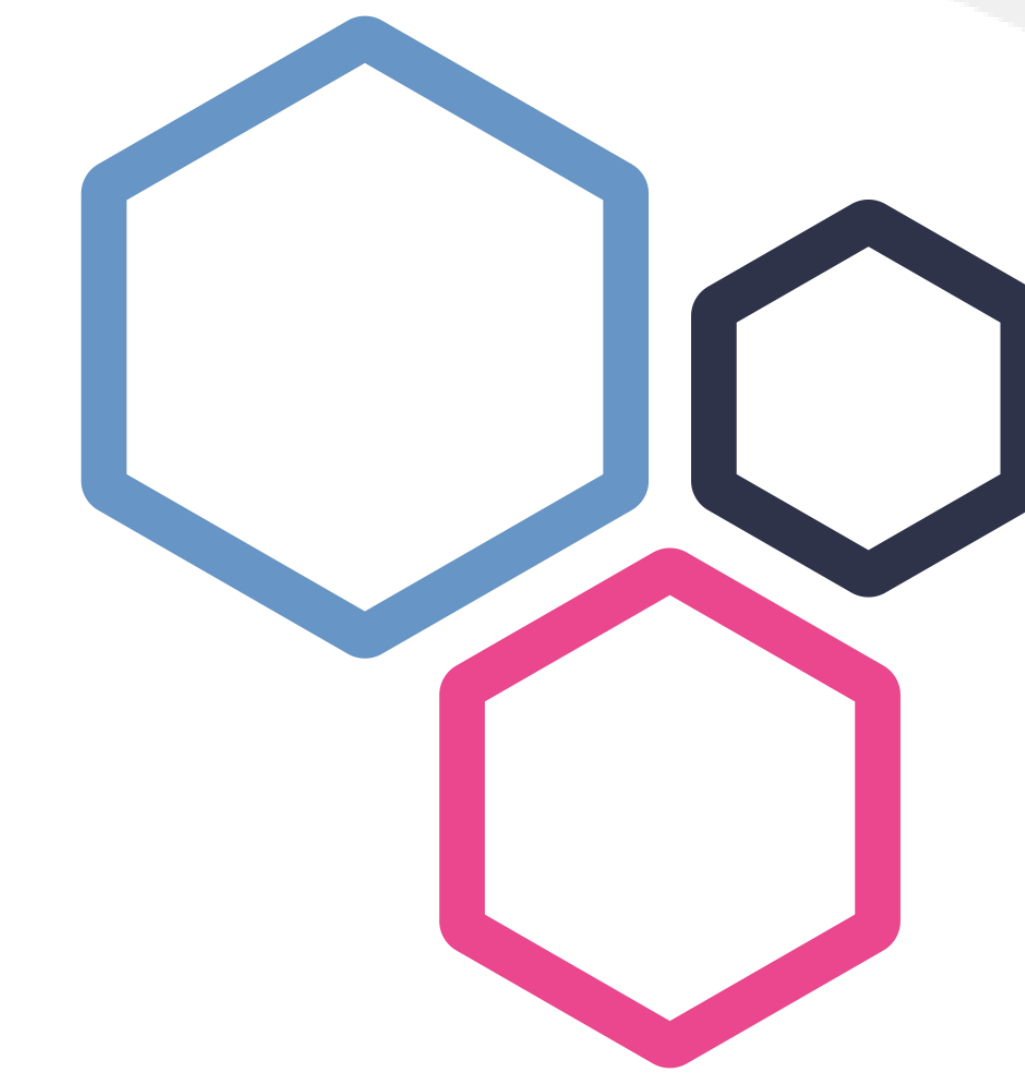
A bizonytalansággal kapcsolatos beszélgetés célja

Az oltás iránti bizalom növelése és a páciens oltásra való ösztönzése

Az oltással kapcsolatban bizonytalan pácienssel folytatott beszélgetés útmutatója

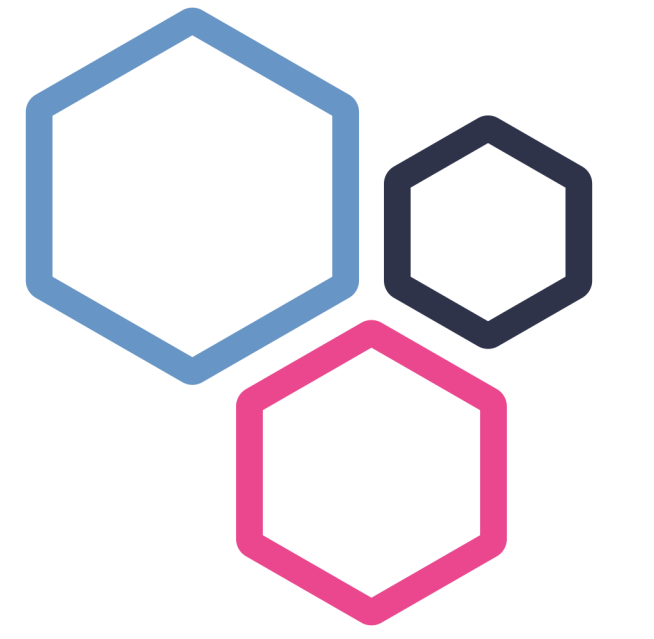

VI. fejezet: Hatrészes képzési modul

5. rész: A beszélgetés darabjainak összeillesztése

A beszélgetés attitűdökhöz és hiedelmekhez való igazítása

Az alábbiakban négy, kihívást jelentő példa-beszélgetés következik egy-egy pácienssel. Ön is számíthat hasonló beszélgetésre a COVID-19 elleni oltásokkal kapcsolatban.

Ezek a példák az olyan motivációs interjú ajánlott szerkezetét és tartalmát mutatják be, amely a COVID-19 elleni oltás elfogadásával kapcsolatosan felmerülő aggályokat válaszolja meg, hatásosan meggyőzve a páciensst.

Kihívást jelentő **első** beszélgetés – a **bizonytalan**

Mária az Ön praxisába tartozó **58 éves**, túlsúlyos **nő**, aki a 2-es típusú diabéteszének időszakonként esedékes ellenőrző vizsgálata miatt jelentkezik a rendelésen.

A vizit végén Ön a COVID-19 elleni oltásra tereli a beszélgetést.

Mária azt mondja: *"Tudok a COVID-19 elleni oltásról, de nem tudom, hogy beadassam-e."*

Azt hallottam, hogy a mellékhatások súlyosabbak, mint a betegség, de aggódom amiatt is, hogy elkapom a COVID-ot".

Kommunikációs stratégia

1. Mária alkalmas jelölt az oltásra?
2. Alkalmazzon feltételezett megközelítést!
3. Azonosítsa Máriát az oltáselfogadási spektrumon!
4. Tegyen fel egy nyitott kérdést!
5. Válaszoljon és fogadja megértéssel az aggodalmait!
6. Bátorítsa és támogassa azokban, amik az erősségei!
7. Felvet-megoszt-megerősít
8. Összegzés és döntés a teendőkről

Válasz

Igen. Máriának krónikus betegsége van és túlsúlyos – két tényező, amelyek miatt nagy a kockázata a súlyos lefolyású COVID-19 megbetegedésnek és az ezt követő szövődmény kialakulásának.

Tegyük fel, hogy Mária el fogja fogadni az oltást!: „Mária, Ön jogosult rá, hogy ma megkapja a COVID-19 elleni oltást.”

Mária bizalmatlannak látszik, aggodalmát fejezi ki az oltás mellékhatásai miatt, de nem utasítja azt el = **bizonytalan**

"Kérem, mondja el, mit hallott az oltás mellékhatásairól?"

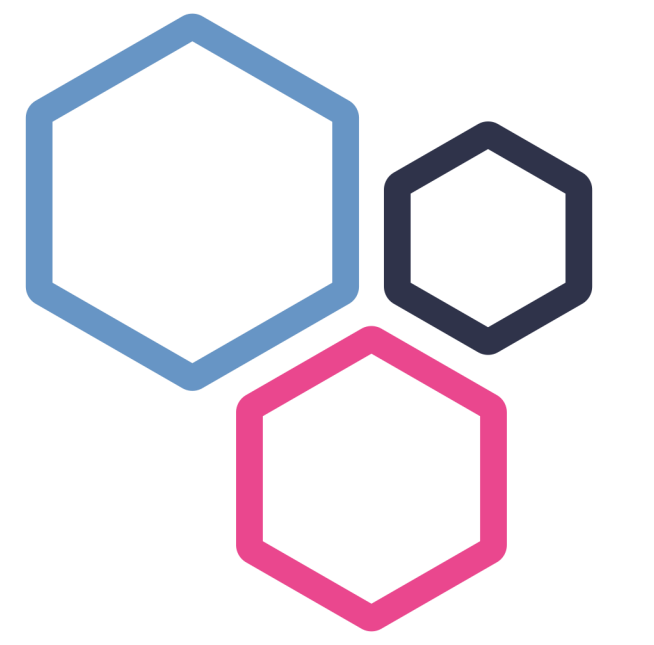
„Úgy tűnik, mintha az egészsége érdekében a legjobb döntést szeretné meghozni, de aggódik az oltás mellékhatásai miatt.”

"Nagyon jó, hogy azon gondolkodik, mi a legjobb az Ön egészségének, és információkat keres az oltásról!"

"Ha elfogadja, adhatok még néhány információt Önnek."

"Ma megbeszéltük a vakcina mellékhatásait. Ön mit gondol, mit szeretne tenni?"

Szerepjáték - kihívást jelentő első párbeszéd*

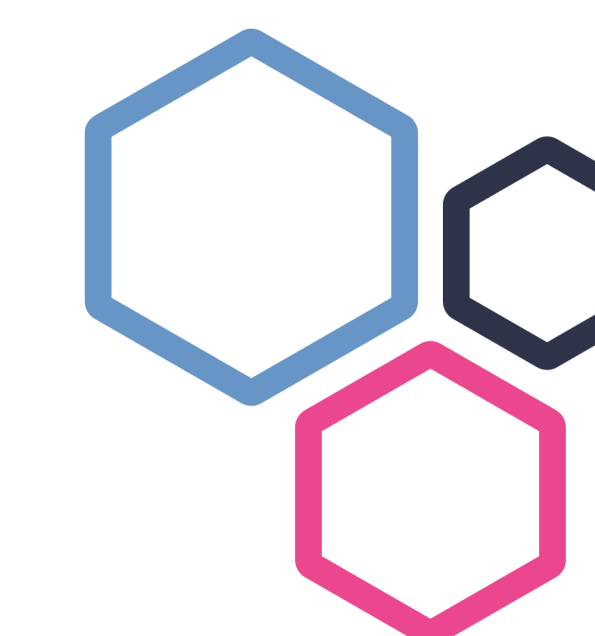
3-5 perc a szerepjátékra, 5 perc a megbeszélésre 2 vagy több fős csoportokban

- Kiscsoportokban adjon elő egy szerepjátékot a csoport két tagja.
- Az egyik személy játssza az egészségügyi dolgozó szerepét, aki a kockázatkezelési kommunikáció és a motivációs interjúkészítés elveit alkalmazza.
- A másik személy játssza az előző dián leírt „bizonytalan” páciens szerepét.
- A többiek megfigyelők, és a szerepjáték után visszajelzést adnak.
- A szerepjáték befejezése után olvassák el az alábbi példa-beszélgetést, és csoportosan vitassák meg a szerepjátékban adott válaszokat.

*A szerepjáték akkor releváns, ha csoportos belső képzés keretében zajlik az oktatás.

Ön: Mária, nagyszerű hírem van! Ön jogosult rá, hogy ma megkapja a COVID-19 elleni oltást.
(Használjon valószínűsítő kijelentést, feltételezve, hogy Mária ma megkapja a COVID-19 elleni oltást.)

Mária: Tudok a COVID-19 elleni oltásról, de nem tudom, hogy meg kell-e kapnom. Azt hallottam, hogy a mellékhatások súlyosabbak, mint a betegség, de aggódom amiatt is, hogy elkapom a COVID-ot.

Ön felismeri, hogy Mária bizonytalan az oltással kapcsolatban. Aggályai vannak az oltás mellékhatásai miatt, mégsem utasítja el az oltást. Ön megállapítja, hogy Mária a bizonytalan-ok csoportjába tartozik.

Ön: Értem, beszélhetünk erről. Mondja el, mit hallott az oltás mellékhatásairól!
(Nyitott kérdés, a páciens aggodalmához illeszkedve.)

Mária: Azt mondják, hogy az oltás megvéd minket, de ebben nem vagyok teljesen biztos. Az interneten sokat olvastam a COVID-19 elleni oltás szörnyű mellékhatásairól, például allergiás reakciókról. Aggódom, hogy épp az oltás miatt leszek beteg, vagy hogy olyan súlyos allergiás reakciót vált ki nálam az oltóanyag, amit a szervezetem nem tud legyőzni.

Ön: Úgy tűnik, hogy nagyon aggódik emiatt (*empatikus válasz*). Mint mondta, a védőoltás megvéd minket a betegségtől. Úgy látom, hogy a legjobb döntést szeretné hozni az egészsége érdekében, de aggódik a mellékhatások miatt. (*Reflektív meghallgatás és Mária aggodalmának elismerése.*) Nagyon jó, hogy azon gondolkodik, mi a legjobb az egészsége szempontjából, és utána néz a védőoltásokról szóló információknak. (*Megerősítés és bátorítás*). Ha nem bánja, megoszthatok néhány további információt, ami segítheti a döntését. (*Kezdje felvetéssel!*)

Mária : Persze! Szeretném tudni, milyen kockázatot vállalok!

Ön: Igen! Mindenképpen tisztában kell lennie a kockázatokkal. *(Megerősítés.)* Mint minden oltóanyag esetében, a COVID-19 elleni oltás beadása után is jelentkezhetnek mellékhatások. A védőoltás leggyakoribb mellékhatása az injekció beadásának helyén jelentkező fájdalom, továbbá a fejfájás, fáradtság, izomfájdalom, láz és hidegrázás. Ezek az enyhe mellékhatások azonban 24-72 óra elteltével elmúlnak. A súlyos mellékhatások, mint például az allergiás reakciók, rendkívül ritkák. Egy nemrégiben végzett gyógyszerbiztonsági vizsgálat szerint 200 000 oltott közül mindössze csak egynél fordult elő allergiás reakció. Az ilyen ritka és súlyos allergiás reakció elkerülése érdekében az oltás után minden páciens 15-30 percig megfigyelés alatt tartunk, hogy a képzett egészségügyi személyzet azonnal tudjon segíteni, ha netán súlyos allergiás reakció lépne fel. *(Információ-megosztás.)*

Tény, hogy a COVID-19 miatti megbetegedés súlyos lefolyásának és/vagy súlyos szövődményeinek kockázata jóval nagyobb, mint a védőoltás kockázata. *Ezért ajánlom Önnek mindenképpen, hogy még ma oltassa be magát!*

Hogy érzi, segített ez a beszélgetés tisztázni a kockázatokat? *(Ellenőrzés, hitelesítés, megerősítés.)*

Mária: Hát igen,... segít, ha tudjuk, mire számíthatunk. Köszönöm, hogy időt szánt arra, hogy meghallgassa az aggodalmaimat.

Ön: Szívesen segítek. A védőoltás mellékhatásairól folytatott beszélgetésünk alapján mit gondol, mit kéne tennie?
(Összegzés és döntés.)

Kihívást jelentő második beszélgetés – a **kétkedő**

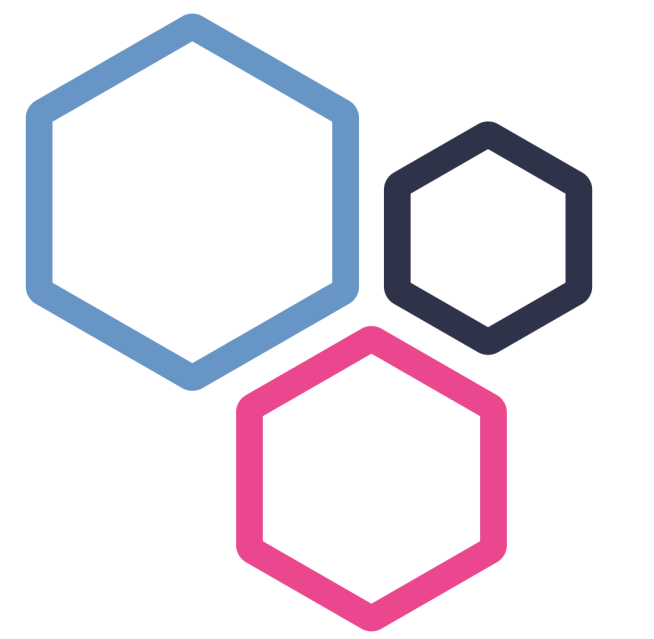
Sándor 76 éves férfi, aki rendszeresen légszomjjal küzd. Vérnyomásellenőrzés céljából keresi fel a rendelőt.

Elmondja a nővérnek, hogy már kapott tájékoztatót, amiben felhívták a figyelmét, hogy foglaljon időpontot COVID-19 elleni védőoltásra.

Sándor azt mondja: *"Nem tudom, hogy bízhatok-e a védőoltásban, aggódom, hogy túl gyorsan fejlesztették ki, és nem vagyok meggyőződve róla, hogy biztonságos"*.

Kommunikációs stratégia	Válasz
1. Sándor alkalmas jelölt az oltásra?	Igen, Sándor életkora, továbbá betegsége és panaszai miatt súlyos lefolyású COVID-19-re hajlamosító, magas kockázati csoportba tartozik.
2. Alkalmazzon feltételezett megközelítést!	"Sándor, valóban nagyon fontos, hogy Ön megkapja az oltást! Ha úgy döntene, akár ma is megkaphatja az oltást."
3. Azonosítsa Sándort az oltás elfogadási spektrumon!	Sándor kétkedik a vakcina biztonságosságával kapcsolatban, de nem utasítja el = bizonytalan
4. Tegyen fel egy nyitott kérdést!	"Mit tud a vakcina biztonságosságáról?"
5. Válaszoljon és fogadja megértéssel az aggodalmait!	"Megértem, hogy úgy érzi, elsiették a védőoltás kifejlesztését, és igaza van, hogy gyorsan fejlesztették ki...".
6. Szilárdítsa meg és bátorítsa az erősségeket!	"Nagyszerű, hogy megosztja velem az aggodalmát, és hogy az oltásbiztonságra is gondol."
7. Felvet-megoszt-megerősít	"Ha egyetért, megoszthatok önnek néhány információt az oltóanyag kifejlesztéséről, és elmagyarázhatom, miért ajánlom önnek ezt a vakcinát."
8. Összegzés és döntés a teendőkről:	"Ma megbeszéltük a védőoltás biztonságosságát és azt, hogy miért gondolom, hogy fontos az Ön egészsége szempontjából a védőoltás. Ennek fényében mit szeretne tenni?"

Szerepjáték - kihívást jelentő második párbeszéd*

3-5 perc a szerepjátékra, 5 perc a megbeszélésre 2 vagy több fős csoportokban

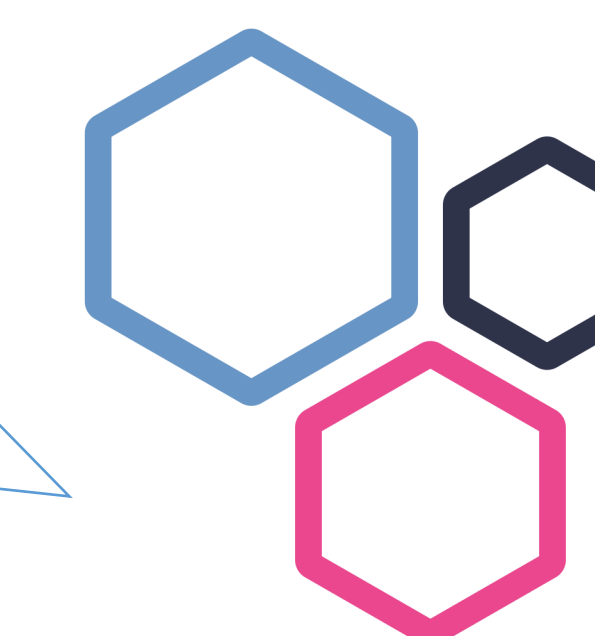
- Kiscsoportokban adjon elő egy szerepjátékot a csoport két tagja.
- Az egyik személy játssza az egészségügyi dolgozó szerepét, aki a kockázatkezelési kommunikáció és a motivációs interjúkészítés elveit alkalmazza.
- A másik személy játssza az előző dián leírt „kétkedő” páciens szerepét.
- A többiek megfigyelők, és a szerepjáték után visszajelzést adnak.
- A szerepjáték befejezése után olvassák el az alábbi példa-beszélgetést, és csoportosan vitassák meg a szerepjátékban adott válaszokat.

*A szerepjáték akkor releváns, ha csoportos belső képzés keretében zajlik az oktatás.

Sándor: Hívott a házi orvosom, hogy jogosult vagyok a COVID-19 elleni oltásra és egyeztessünk időpontot.

Ön: Sándor, nagyszerű hírem van! Akár már ma is megkaphatja az oltást.
(Feltételezett állítás.)

Sándor: Nem tudom, hogy bízhatok-e az oltásban, aggódom, hogy túl gyorsan fejlesztették ki és nem biztonságos. Aggaszt, hogy valóban teljeskörűen tesztelték-e... Lehet, hogy kihagytak néhány lépést. Tudja, hogy ezeknek a cégeknek csak a profit számít.

Ön felismeri, hogy Sándor bizonytalan az oltással kapcsolatban. Aggódik, hogy az oltás elég biztonságos-e, mégsem utasítja el az oltást. Ön megállapítja, hogy Sándor a **hezitálók csoportjába tartozik**

Ön: Értem, hogy aggódik. Mondja el, mit hallott az oltóanyag-fejlesztésről, ami miatt elbizonytalanodott az oltás biztonságosságát illetően!
(Nyitott kérdés, a páciens aggodalmára reagálva.)

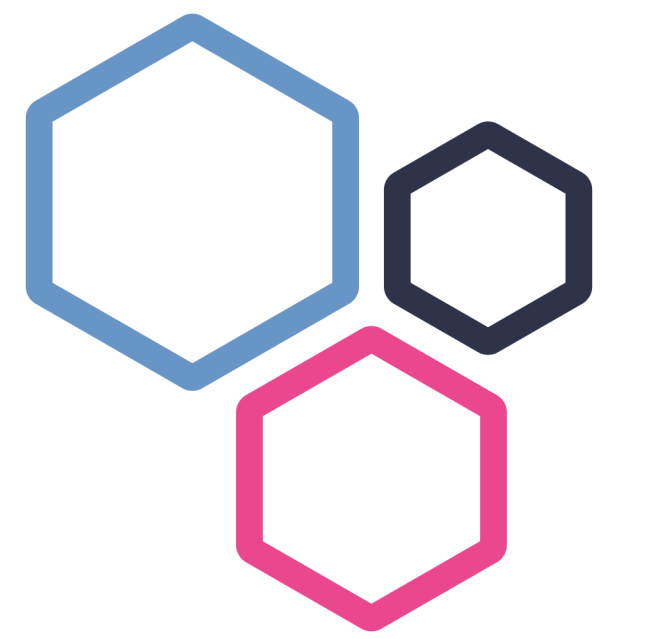
Sándor: Hát, beszéltem a családommal és a barátaimmal. Többen aggódnak amiatt, hogy az oltás kifejlesztése túlságosan elsietett volt. Azt olvastam, hogy egy oltás fejlesztése évekig tart, de ennél ez csak pár hónapig tartott, így nem tudom, hogy nem spóroltak-e pár dolgon, és hogy valóban biztonságos-e.

Ön: Ha jól értettem, akkor azért aggódik, mert ez a vakcina új, és más oltóanyagokhoz képest gyorsabban fejlesztették ki.
(Reflektív meghallgatás.)

Sándor: Igen, így van. Nem akarok kísérleti nyúl lenni!

Sándor: Rendben, persze...

Ön: Megértem az aggodalmát *(elismerés)*. Fontosnak tartom, hogy elmondja az aggályait, és a biztonsági kérdésekre is gondoljon. *(Megerősítés és bátorítás)*. Ha egyetért, megoszthatok Önnel néhány további információt a vakcina kifejlesztéséről, és elmagyarázom, miért ajánlom Önnek ezt az oltást. *(Kezdje felvetéssel!)*

Ön: Igaza van abban, hogy a vakcinát más vakcinákhoz képest meglehetősen gyorsan fejlesztették ki. *(Elismerés.)* A COVID-19 megbetegedés magas kockázata és a világszerte tapasztalható magas fertőzöttségi arány miatt a klinikai vizsgálatok gyorsabban haladtak, mint ahogyan az más vakcinák esetében eddig lehetséges volt. Ennek oka, hogy a vakcina tesztelésekor már megkezdődött világjárvány miatt több tízezer ember gyorsan jelentkezett a védőoltási kísérletekben való részvételre, szemben a más vakcinák esetében szokásos 12-18 hónapos toborzási idővel, amelynek töredéke is elegendő volt a COVID-19 elleni vakcina klinikai vizsgálata esetén. A COVID-19 világjárvány miatt nagyon gyorsan, rengeteg pénzt és szakembert, köztük világhírű tudósokat vontak be a vakcina kifejlesztésére. Minden oltóanyagának át kell esnie egy előzetes teszten és a klinikai vizsgálatok három fázisán. A vakcinák tesztelése során nem hagytak ki egyetlen lépést sem, hanem a folyamat egyes szakaszait párhuzamosan, egyidőben végezték, hogy minél több adatot gyűjtsenek a lehető leggyorsabban. *(Információ megosztás.)* A felügyeleti szervek a COVID-19 elleni oltások esetében is szigorú biztonsági, minőségi és hatásossági követelményeket állítottak fel, amelyeknek meg kellett felelniük, mielőtt a vakcinák használatát engedélyeznék. Eddig egyik oltóanyagkísérlet sem jelzett komoly biztonsági kockázatot a COVID-19 elleni vakcina klinikai vizsgálata során.

(Információ megosztás.)

Ezek az új információk segítettek eloszlatni a vakcinafejlesztésével kapcsolatos kétségeit? *(Ellenőrzés.)*

Ön: Igen, fontos, hogy tájékozott legyen *(kapcsolat és bizalom kiépítése)*. Ami a mellékhatásokat illeti, enyhe, rövid idejű mellékhatásokra számíthat, mint például karfájdalom, fejfájás, fáradtság, izomfájdalom, láz és hidegrázás. A legfontosabb, hogy védettséget szerezzen a COVID-19 ellen. Kifejezetten ajánlom ezt az oltást az Ön egészségének védelme érdekében. A kora és a krónikus betegsége miatt védőoltás nélkül jelentős a kockázata annak, hogy ha megfertőződik, a megbetegedése súlyos lefolyású lesz, amely miatt kórházba is kerülhet. Határozottan állítom Önnek, hogy *a vakcina előnyei messze felülmúlják a kockázatokat. (Erős ajánlás.)*

(Gondolkodási szünet)

Van még kérdése a védőoltással kapcsolatban, amit szeretne megbeszélni?

(Ellenőrzés.)

Sándor: Igen, segít, ha ismerjük ezeket a háttérinformációkat. De mi a helyzet az oltás mellékhatásaival?

Sándor: Nem, azt hiszem, most már egy kicsit világosabb.

Ön: Tehát Sándor, az oltás biztonságosságáról folytatott beszélgetésünk alapján hajlandó lenne most beadatni magának a védőoltást? *(Összegzés és döntés.)*

Kihívást jelentő harmadik beszélgetés – az **elutasító**

Éva 42 éves nő, egészségügyi asszisztens, aki egy tartós ápolást nyújtó otthonban dolgozik.

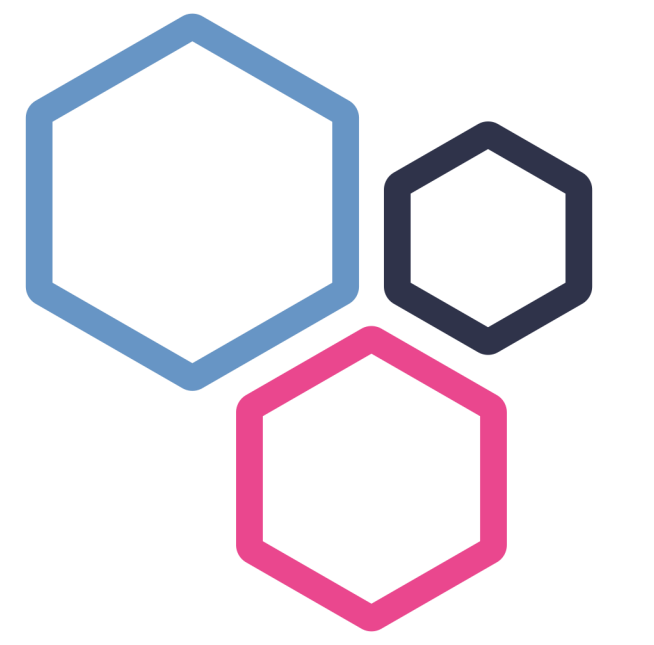
Hátfájásra panaszkodva keresi fel az Ön rendelőjét. Ön kihasználja az alkalmat, hogy felajánlja a COVID-19 elleni oltást.

Éva azt mondja:

„Semmiképpen, soha! Nem hiszek az oltásokban, megbetegíthetnek, ráadásul tavaly már átestem a COVID-on, így természetes védettségem van”.

Kommunikációs stratégia	Válasz
1. Éva alkalmas jelölt az oltásra?	Igen, Éva a munkája miatt fokozottan ki van téve a vírushatás kockázatának.
2. Használjon feltételezett megközelítést!	"Ön ma jogosult a COVID-19 elleni oltásra".
3. Azonosítsa Évát az oltásfogadási spektrumon!	Éva jelzi, hogy ő soha nem oltatja be magát, vélhetőleg világnézeti okok miatt = elutasítja az összes oltást
4. Ne vitatkozzon, tárja fel az aggályait	"Szeretném megérteni a döntését, tudna nekem többet mondani erről?"
5. Fogadja megértéssel az aggodalmait, és kérjen lehetőséget az egészségügyi ismeretei megosztására!	"Látom, hogy sokat gondolkodott ezen, és megértem, hogy aggódik az oltások miatt. Ha nem bánja, szeretném elmondani a meglátásaimat".
6. Adjon határozott ajánlást!	"Tekintettel arra, hogy a munkahelyén rendkívül magas a COVID-19 fertőzési kockázat, javaslom, hogy adassa be a védőoltást!"
7. Ossa meg a szaktudását!	"Szeretné közösen megnézni ezt a COVID-19 elleni oltással kapcsolatos döntési segédanyagot? Segíthet Önnek mérlegelni a védőoltás és a betegség kockázatait."
8. Tájékoztassa a vakcina elutasításának kockázatairól!	"Megértem, hogy úgy döntött, ma nem oltatja be magát. Szeretném megosztani Önnel, hogy ez mit jelent..."
9. Hagyja nyitva a lehetőséget a további megbeszélésre!	"Bármikor szívesen látjuk, ha visszajönne a rendelőbe egy újabb beszélgetésre".

Szerepjáték- kihívást jelentő harmadik párbeszéd*

3-5 perc a szerepjátéokra, 5 perc a megbeszélésre 2 vagy több fős csoportokban

- Kiscsoportokban adjon elő egy szerepjátékot a csoport két tagja.
- Az egyik személy játssza az egészségügyi dolgozó szerepét, aki a kockázatkezelési kommunikáció és a motivációs interjúkészítés elveit alkalmazza.
- A másik személy játssza az előző dián leírt „elutasító” páciens szerepét.
- A többiek megfigyelők, és a szerepjáték után visszajelzést adnak.
- A szerepjáték befejezése után olvassák el az alábbi példa-beszélgetést, és csoportosan vitassák meg a szerepjátékban adott válaszokat.

*A szerepjáték akkor releváns, ha csoportos belső képzés keretében zajlik az oktatás.

Ön: Éva! A tartós ápolási otthonban végzett munkája rendkívül fontos ebben a pandémiás időszakban. Ön nélkülözhetetlen dolgozónak számít. Amint azt Ön is jól tudja, a tartós ápolási intézményekben gyakrabban fordulhatnak elő járványok, ezért nagyon fontos, hogy megóvja az egészségét, hogy képes legyen folytatni a munkáját. Van egy jó hírem, Ön jogosult a COVID-19 elleni oltásra (*feltételezett állítás*), amely növeli a védettségét.

Éva: Kizárt dolog, hogy beoltassam magam! Nem hiszek a védőoltásokban. Ráadásul tavaly már átestem a COVID-on, így természetes védettségem van.

Ön Éva jelzései alapján megállapítja, hogy **Éva soha nem szeretné beoltatni magát, és a természetes immunitást részesíti előnyben.** Lehet, hogy az oltással kapcsolatos elvi álláspontja miatt úgy gondolja, hogy a vakcinák nem biztonságosak = **elutasítja az összes oltást.**

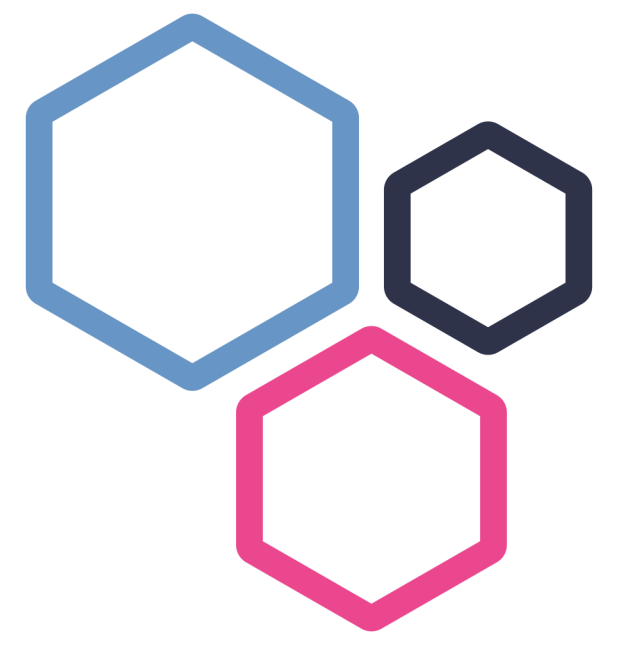
Ön: Éva, szeretném megérteni a döntését, elmondaná bővebben, hogy miért nem hisz a védőoltásokban?
(Ne vitatkozzon, vagy javítsa ki a tévhiteket. Vizsgálja meg az aggodalmakat!)

Éva: Rengeteget olvastam az interneten arról, hogy a védőoltások megbetegíthetnek. Ezért nem adatom be soha az influenza elleni védőoltást sem. Egyébként is, úgy gondolom, hogy a természetes védelem jobb nekem.

Ön: Látom, hogy sokat gondolkodott ezen a kérdésen, és megértem, hogy aggódik a védőoltások miatt. *(Elismerés.)*
Ha nem bánja, szeretném megosztani önnel az ismereteimet. *(Engedéllyel megosztani a tudást.)*

Éva: Természetesen..... de azt már most megmondom, hogy ma nem fogom beoltatni magam.

Ön: Rendben. Igaza van abban, hogy egy korábbi COVID-19 fertőzés hatására az immunrendszere ellenanyagokat termel, amelyek védelmet nyújtanak az újabb megfertőzéssel szemben. A szakemberek azonban még nem tudják, hogy ez a védelem mennyi ideig tart. A szervezet természetes immunitása is egyénenként változó mértékű. Biztosíthatom Önt arról, hogy az újabb fertőzés elkerülésének leghatékonyabb módja az általunk javasolt oltás beadása. Az oltóanyag nagyon biztonságos, és ritkán jelentkeznek súlyos mellékhatások. A szakemberek folyamatosan ellenőrzik az oltóanyag-biztonsággal kapcsolatos adatokat. Bármilyen probléma merülne fel, új vizsgálatokat végeznek, hogy ellenőrizzék, az eredmények megfelelnek-e a hatásossági és biztonságossági elvárásoknak vagy sem. *(Megosztás.)*

A COVID-19 fertőzés súlyos egészségügyi kockázata, valamint az újrafertőződés gyakori előfordulása miatt is *kifejezetten ajánlom Önnek az oltást, függetlenül attól, hogy már korábban esetleg átesett a betegségen. (Adjon határozott ajánlást!)*

Különösen azért, mert a munkahelyén magas a COVID-19 fertőződés kockázata.

Szeretném Önnek átadni ezt a COVID-19 elleni oltással kapcsolatos döntési segédletet, amit otthon is tanulmányozhat.

Segíthet Önnek mérlegelni az oltás és a betegség kockázatait.

(A páciensek aggodalmaira szabott hiteles információk megosztása.)

Ön: Megértem, hogy úgy döntött, ma nem oltatja be magát, de szeretném, ha tudná, hogy ezzel mekkora kockázatot vállal. Kérem, hogy ha a COVID-19 betegségre jellemző jeleket és tüneteket észlel magán, forduljon orvoshoz.

(Nyomtatott tájékoztató a COVID-19 fertőzés jeleiről és tüneteiről.)

Addig is, amíg nem oltatja be magát, gyakori kézmosással, valamint a száját és orrát eltakaró maszk viselésével védheti magát és másokat.

Azonban ne feledje, hogy ettől még továbbra is fennáll az újrafertőződés veszélye! *(Tájékoztatás a vakcina elutasításának kockázatairól és felelősségéről!)*

Bármikor szívesen látjuk a rendelőben, ha kérdése van, vagy meggondolta magát. *(Lehetőség biztosítása további megbeszélésre.)*

Éva: Talán vethetek rá egy pillantást, de még mindig elég fenntartásokkal kezelem a dolgot.

Éva: Rendben, köszönöm.

Negyedik beszélgetési típus – az **elfogadó**

Anna 80 éves nő, a körzetéhez tartozik.

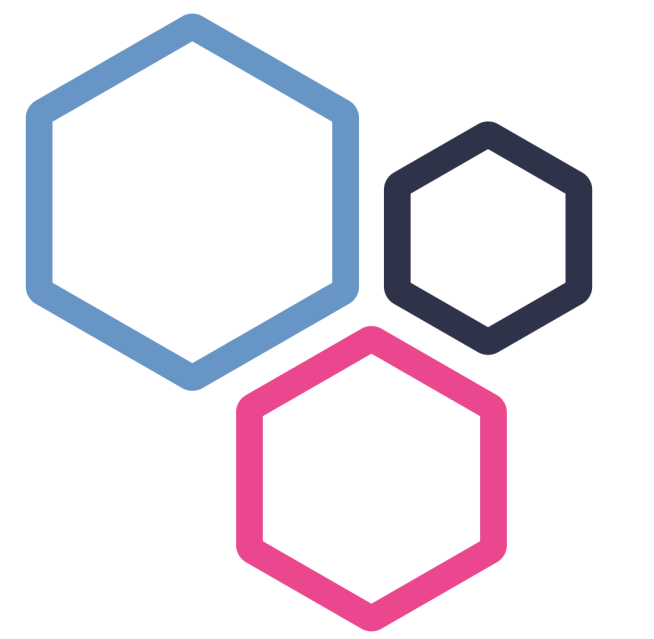
Rutin vérvételre érkezik a rendelőbe, és

megkérdezi a nővért:

"Megkaphatom a COVID-19 elleni védőoltást? Aggódok, hogy elkapom a COVID-ot. Nagyon szeretném újra látni az unokáimat".

Kommunikációs stratégia	Válasz
1. Anna alkalmas jelölt az oltásra?	Igen, a kora miatt.
2. Azonosítsa Annát az oltás elfogadási spektrumon!	Anna kéri a vakcinát, és a motiváció jeleit mutatja = elfogadó .
3. Kérdezze ki a páciens az ellenjavallatokkal és az elővigyázatossági intézkedésekkel kapcsolatban!	A páciens válaszai alapján beszéljék meg a lehetőségeket! Ha nincs kizáró vagy kockázati tényező, akkor folytassa a 4. ponttal!
4. Kérdezze meg, hogy vannak-e kérdései!	"Vannak kérdései, mielőtt beadjuk Önnek a védőoltást?"
5. Ossa meg a fontos információkat és magyarázza el a folyamatot!	Hívja fel a figyelmét az esetleges mellékhatásokra és a fájdalomcsillapítási lehetőségekre! Magyarázza el, hogyan adják be a védőoltást, és mire számíthat.
6. Oltás és gratuláció	"Gratulálok Anna, Ön jelentős lépést tett az egészsége védelme érdekében".
7. (Amennyiben releváns:) Foglaljon időpontot a 2. oltás beadására, és küldjön emlékeztetőt!	"Beszéljünk a következő, fél/egy év múlva esedékes oltásról!"
8. Az oltás utáni lépések összefoglalása.	"A vírus terjedésének megelőzése érdekében javaslom, hogy folytassa a...." "Megmutatom, hol várakozhat, amíg 15 percig megfigyelés alatt tartjuk"

Szerepjáték- kihívást jelentő negyedik párbeszéd*

3-5 perc a szerepjátéokra, 5 perc a megbeszélésre 2 vagy több fős csoportokban

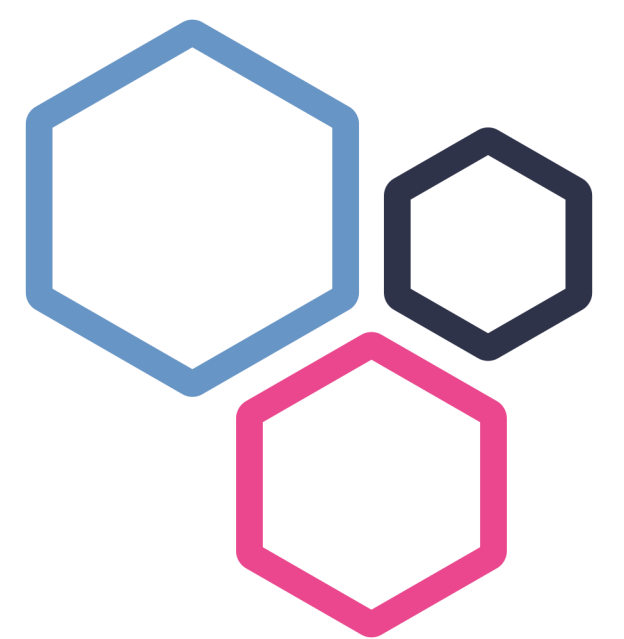
- Kiscsoportokban adjon elő egy szerepjátékot a csoport két tagja.
- Az egyik személy játssza az egészségügyi dolgozó szerepét, aki a kockázatkezelési kommunikáció és a motivációs interjúkészítés elveit alkalmazza.
- A másik személy játssza az előző dián leírt „elfogadó” páciens szerepét.
- A többiek megfigyelők, és a szerepjáték után visszajelzést adnak.
- A szerepjáték befejezése után olvassák el az alábbi példa-beszélgetést, és csoportosan vitassák meg a szerepjátékban adott válaszokat.

*A szerepjáték akkor releváns, ha csoportos belső képzés keretében zajlik az oktatás.

Ön: Üdvözlöm Anna! Úgy tudom, hogy ma szeretné megkapni a COVID-19 elleni oltást.

Anna: Igen, így van, aggódom, hogy elkapom a COVID-19-et, és nagyon szeretném újra látni az unokáimat...

Anna kéri a COVID-19 elleni védőoltást, és motivált = **Elfogadó**

Ön: Megértem az aggodalmát (*kapcsolatépítés*). Jó hallani, hogy készen áll az oltásra. (*Bátorítás.*) Először is szeretnénk ellenőrizni, hogy biztonságos lesz-e az Ön számára a védőoltás beadása. Kitöltötte az oltás előtti vizsgálati kérdőívet? Ez segít eldönteni, hogy van-e bármi kizáró oka annak, hogy ma megkapja a COVID-19 oltást. (*Kérdezze ki a pácienszt az ellenjavallatokkal és az elővigyázatossági intézkedésekkel kapcsolatban.*)

Anna: Igen, itt van.

Ön: Nagyszerű! Látom, hogy Ön valóban megfelel a COVID-19 elleni védőoltás feltételeinek. Anna, van kérdése, mielőtt beadnám az oltást? (*Kérdezze meg, hogy van-e kérdése!*)

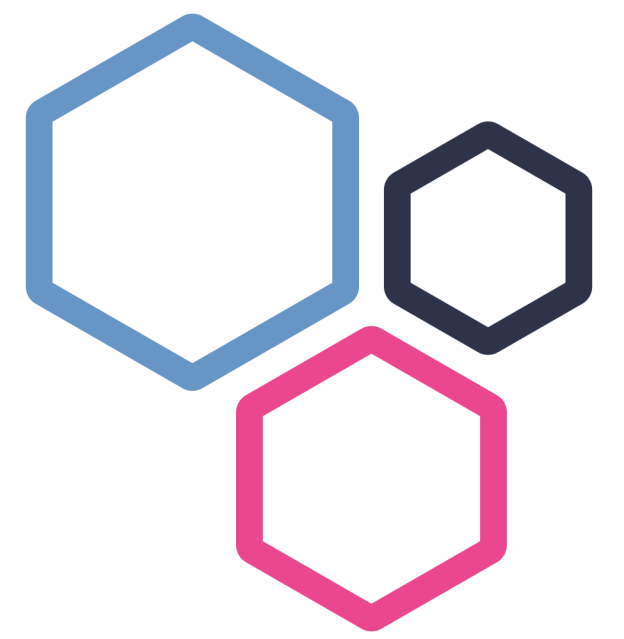
Anna: Igen, szeretném tudni, hogy fájni fog-e?

Ön: Ez egy jogos kérdés. Beszéljük meg a védőoltás lehetséges mellékhatásait, és azt, hogy mit tehetünk a tünetek enyhítése érdekében. A COVID-19 elleni oltást a vállába adják be. A tű beszúrásakor enyhe csípést érezhet. Ezt követően 15-30 percig itt kell maradnia, hogy biztosak legyünk abban, hogy nem lép fel semmilyen allergiás reakció. (*Magyarázza el a folyamatot!*) A leggyakoribb mellékhatások, melyek előfordulhatnak: fájdalom és duzzanat az oltás helyén, esetleg hőemelkedés, kisebb láz és izomfájdalom. Ne feledje, ezek a mellékhatások azt jelzik, hogy a szervezete jól reagál a védőoltásra, az immunrendszere megkezdte a védekezést. Ezek a tünetek általában az oltást követő néhány napon belül enyhülnek, de ha – nagyon ritkán - mégis hosszabb ideig tartanak, kérem, vegye fel a kapcsolatot a rendelővel. A fájdalom/duzzanat csökkentése érdekében hidegvizes borogatást alkalmazhat. Ha láza van, ügyeljen arra, hogy igyon sok folyadékot. (*Tudásmegosztás: Figyelmeztetés a mellékhatásokra és a fájdalomcsillapításra.*) A következő oltásra fél/egy év múlva lesz szükség. (*Magyarázza el a folyamatot!*)

Anna: Rendben, köszönöm az információt!

Ön: Rendben, akkor most folytassuk az oltással!

Beoltják/beoltja Annát.

Ön: Gratulálok, fontos lépést tett az egészsége védelmében! *(Oltás és elismerés.)*
Beszéljük meg a következő oltás esedékességét (fél/egy év) és az addigi óvintézkedéseket.

Ön: Anna, szeretném, ha tudná, hogy bármilyen oltás után időbe telik, amíg a szervezet védettsége kialakul. A COVID-19 elleni vakcinák nyújtotta védelem az oltás után 1-2 hét elteltével éri el a megfelelő szintet. Ezért nagyon fontos, hogy továbbra is tegyen meg mindent a fertőzés elkerülése érdekében, például az otthonán kívül viseljen a száját és orrát eltakaró maszkot, tartson legalább egy méteres távolságot másoktól, mosson gyakran kezet, és próbálja elkerülni a zsúfolt, zárt és szűk helyeket. *(Az oltás utáni lépések áttekintése.)*

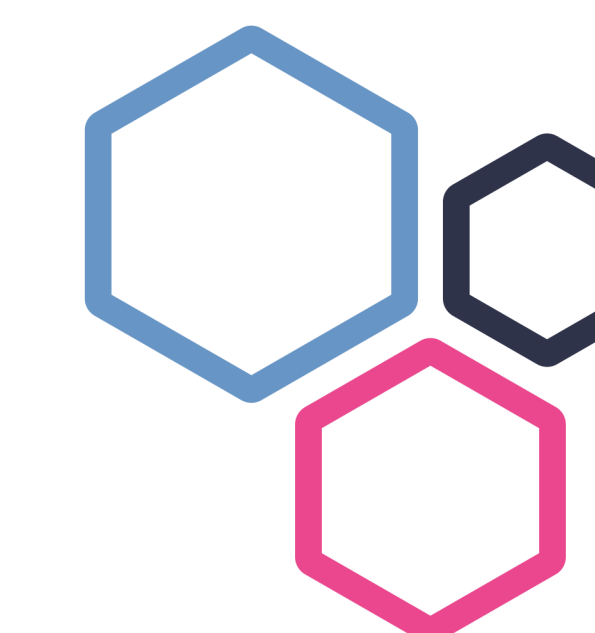
Anna: Köszönöm, jól hangzik.

Anna: Jó tudni!

Ön: Jó volt ma látni Önt, és hamarosan újra találkozunk a következő oltásnál. Megmutatom, hol tud várakozni, amíg **15-30** percre megfigyelés alatt tartjuk. *(Oltás utáni lépések.)*

Anna: Köszönöm!

Az Ön sikerének a kulcsa a beszélgetések során

Aktívan figyeljen, hogy megértse a páciensek aggodalmait, és úgy beszéljen a védőoltásról, ahogy az számukra hasznos!

Bánjon visszafogottan a **tényekkel** - a túl sok tény összezavarhatja a pácienszt!

Kerülje a szakkifejezéseket!
Használjon a páciens számára könnyen érthető nyelvezetet és tartalmat!

A történetek legyenek meggyőzőek és hatásosak- különösen, ha azok személyesek.

Az információkat világosan és pozitív szemlélettel fogalmazza meg.
(pl. jobb azt mondani, hogy "99%-ban biztonságos", mint azt, hogy "1% a mellékhatások esélye").

Tartsa tiszteletben a beteg meglévő információin alapuló döntését!

Ne ítélkezzen és ne vitatkozzon!

Alakítsa ki a bizalmat!

Ne feledje....

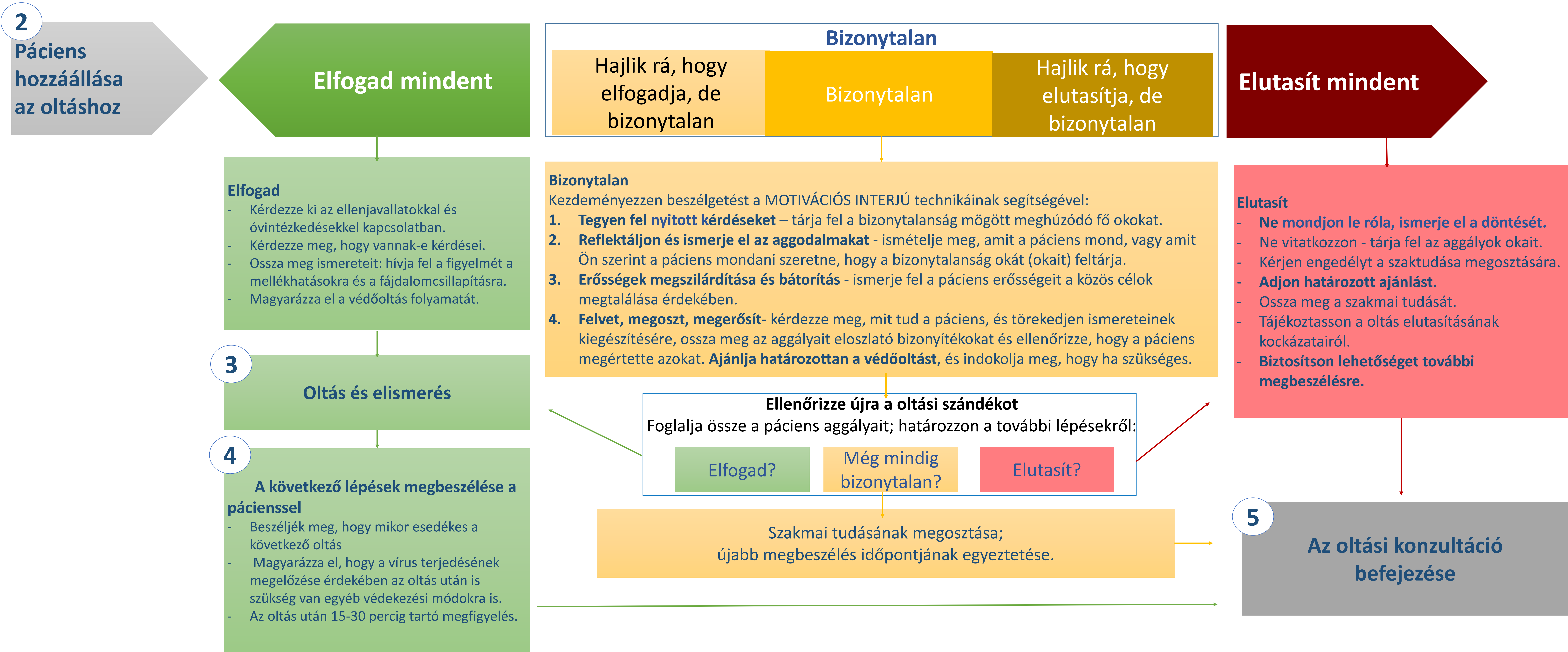
- Az ilyen beszélgetések hosszú távú célja, hogy a páciens az elfogadás felé mozdítsa el. Ehhez akár egynél több látogatás is szükséges lehet. A rövid távú cél pedig, hogy elnyerjük a bizalmát.
- Az olyan beszélgetések, amelyeknek célja a védőoltásokkal kapcsolatos bizonytalanság okainak feltárása, segíthetnek a védőoltás iránti bizalom és elfogadás növelésében.
- **A megfelelő képzések és a tanultak gyakorlati alkalmazása elvezethetnek a pozitív eredményekhez.**

A COVID-19 elleni oltási kommunikáció összefoglalója egészségügyi dolgozók számára

1 Az oltás-bizonytalanság azonosítása

- *Kezdje egy olyan kijelentéssel, amely feltételezi a vakcina elfogadását:*
- *"Ön jogosult arra, hogy ma megkapja a COVID-19 elleni védőoltást".*
- *"Most van itt az ideje, hogy megkapja az oltást".*
- *Hallgassa meg a pácienszt és határozza meg, hogy hol helyezkedik el az Oltáselfogadási Spektrumon:*

Mintaüzenetek egészségügyi dolgozók számára 1.

Az oltóanyaggal kapcsolatos bizonytalanság azonosítása*

Kezdje az oltás elfogadását feltételező állítással azért, hogy megerősítse az oltási hajlandóságot. Továbbá ez jelzés is a páciens számára, hogy Ön bízik az oltásban!

„Ön jogosult rá, hogy ma megkapja a COVID-19 elleni védőoltást.”

"Itt az ideje, hogy megkapja a COVID-19 elleni oltást."

Hallgassa meg a páciens válaszát, és határozza meg, hogy hol helyezkedik el az oltáselfogadási spektrumon!

Elfogad mindent

„Készen állok.”

Hajlik rá, hogy elfogadja, de bizonytalan

„Rendben, azt hiszem, beoltatom magamat, de...”

Bizonytalan

Bizonytalan

*„Nem vagyok benne biztos ...
Nem tudom...
Megvárom, hogy mások előbb megkapják.”*

Hajlik rá, hogy elutasítja, de bizonytalan

Nem, nem vagyok benne biztos, hogy ez jó lenne nekem.”

Elutasít mindent

"A oltások veszélyesek, kizárt, hogy valaha is beoltassam magam".

*Az emberek többsége elfogadja az oltást, néhányan bizonytalanok, kérdéseket tesznek fel, és csak kevesen utasítják el.

Mintaüzenetek egészségügyi dolgozók számára 2.

Válaszlehetőség a bizonytalanságra: motivációs interjú alkalmazása.

Ha a páciens bizonytalan, kezdeményezzen beszélgetést a motivációs interjú technikáinak segítségével!

Nyitott kérdés:

"Mi a legfőbb aggodalma ezzel az oltással kapcsolatban?"

" Mondja el, mit hallott az oltásról?"

Reflektálás és az aggodalmak elismerése:

"Megértem, hogy a legjobb döntést szeretné meghozni az egészsége érdekében, de aggódik a védőoltás mellékhatásai miatt".

"Megértem, hogy néha nem könnyű eldönteni, mely információk a hitelesek."

Bátorítsa és támogassa azokban, amik az erősségei:

"Látom, hogy sokat olvasott és gondolkodott erről a védőoltásról."

Tudásmegosztás és ellenőrzés:

"Mit tud a védőoltás mellékhatásairól?"

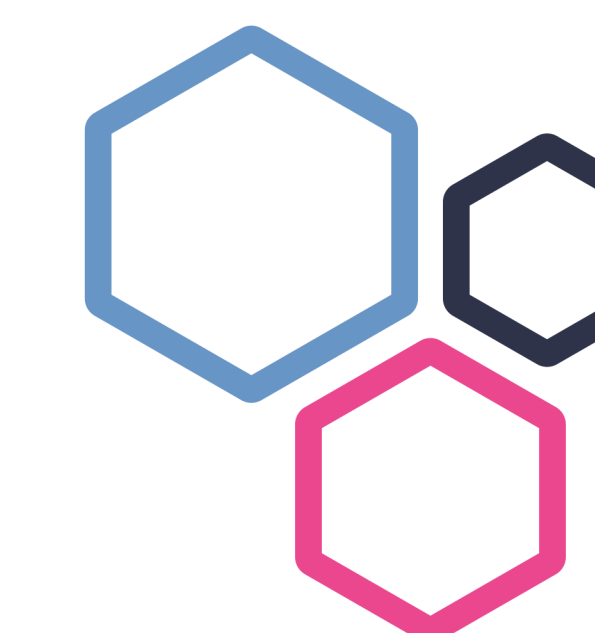
Összefoglalás és döntés a további lépésekről:

"Úgy tűnik, hogy elsősorban a mellékhatások miatt aggódik. Most, hogy megbeszéltük a leggyakrabban előforduló mellékhatásokat, mit szeretne tenni?"

"Ha elfogadja, megoszthatok önnel néhány hasznos információt a mellékhatásokról."

"Segítettek ezek az új információk a mellékhatások tisztázásában?"

Mintaüzenetek egészségügyi dolgozók számára 3.

A páciensek leggyakoribb kérdései:

Mellékhatás

"Nem vagyok biztos benne, hogy szeretném beadatni a védőoltást, mert úgy hallottam, hogy a mellékhatások rosszabbak, mint maga a betegség."

Biztonság

"Nem tudom, mit tegyek. Sok ismerősöm azt mondja, hogy a COVID-19 elleni oltás fejlesztését elkapkodták, ezért veszélyes beadatni."

Minőség

"Az interneten azt olvastam erről a típusú COVID-19 elleni oltásról, hogy nem olyan eredményesen előzi meg a súlyos COVID-ot, mint a többi."

Az egészségügyi dolgozó válaszai motivációs interjú segítségével:

"Megértem, hogy a legjobb döntést szeretné meghozni. Milyen mellékhatások miatt aggódik?"

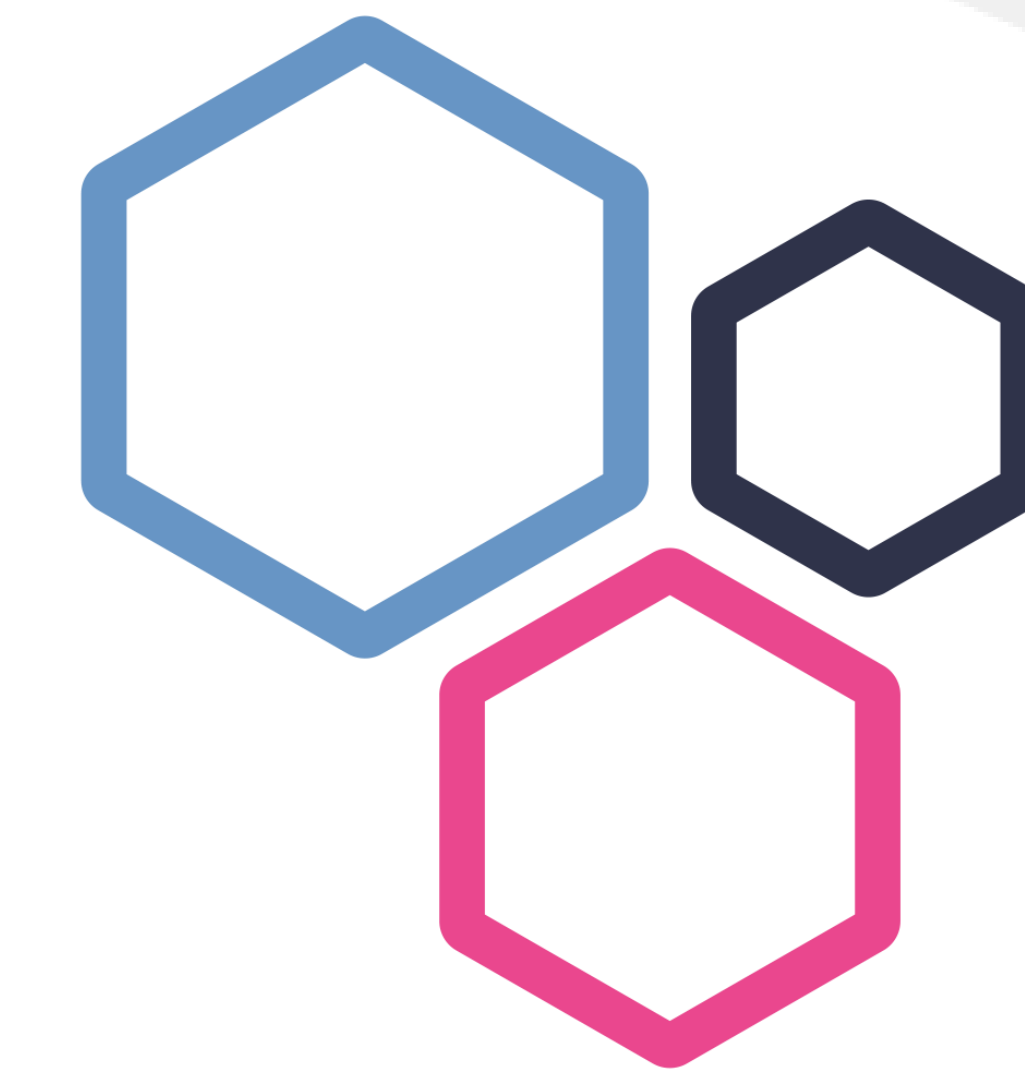
"Látom, hogy bizonytalan a védőoltással és annak kifejlesztésével kapcsolatban. Szívesen elmondom, amit én tudok arról, hogy hogyan fejlesztették ki ezt az oltóanyagot?"

"Nagyon zavaró lehet a sok eltérő információ. A közösségi média és a különböző honlapok gyakran terjesztenek hamis információkat. Azért is vagyok itt, hogy megválaszoljam a felmerülő kérdéseit."

Beszélgetési tippek

- Figyeljen aktívan, mutasson érdeklődést és törődést!
- Ne ítélkezzen, és ne bagatellizálja el a páciensek aggodalmait vagy kérdéseit!
- Legyen tisztelettudó és kerülje a vitát!
- Reagáljon empátiával és megértéssel!
- Legyen pozitív, bátorítson!
- Fogalmazza meg saját határozott ajánlását!

VI. fejezet: Hatrészes képzési modul

6. rész: Kezdeményező szerepvállalás a védőoltások iránti bizalom és elfogadás elősegítése érdekében

Az Ön üzenetei a pácienseknek, ha a COVID-19 elleni oltóanyagkészlet korlátozott

Az oltóanyaggal kapcsolatos bizalom kiépítése:

1. Emléktesse pácienseit: a cél az, hogy mindenki számára könnyen hozzáférhető legyen a COVID-19 elleni védőoltás, amint nagyobb mennyiség áll rendelkezésre.
2. Tájékoztassa a pácienseit az oltóanyagokról és a védőoltás beadása előtti teendőkről, például:

Tudjon meg többet az elérhető COVID-19 elleni oltóanyagokról és előnyeikről, és ha kérdése van, forduljon orvosához.

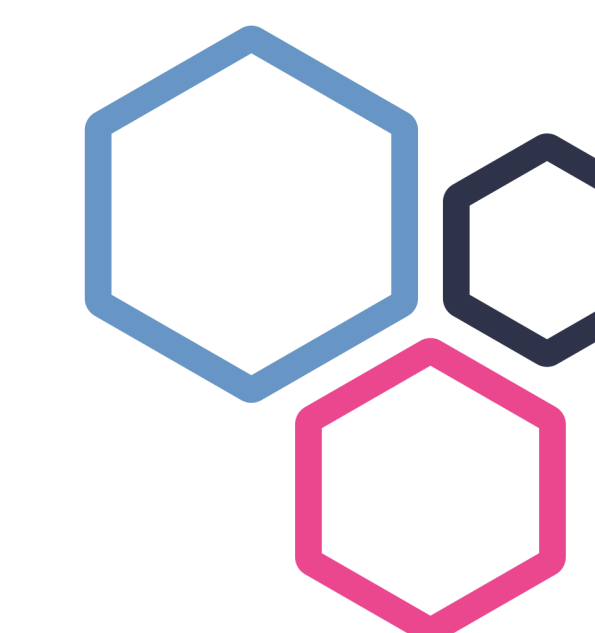
A COVID-19 elleni vakcinákkal kapcsolatos hiteles és naprakész információk megosztásával elősegítheti a védőoltások elfogadását a közösségében.

Tájékozódjon a COVID-19 elleni oltási programokról az Ön körzetében vagy a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központban. Készítsen oltási tervet saját maga vagy családtagjai számára arra az esetre, amikor az oltás elérhető lesz.

Továbbra is kövesse az ajánlott óvintézkedéseket, hogy megvédje magát és másokat a COVID-19-től.

Függetlenül a vakcina elérhetőségétől: **az egészségügyi szakemberek már korábban elkezdhetik a páciensek tájékoztatását, és proaktívan ajánlhatják a vakcinát minden felnőtt páciensüknek.**

Az Ön üzenetei a pácienseknek arról, mi történik az oltás után

Segítheti az oltás elfogadását azáltal, hogy tanácsot ad a pácienseinek, mire számíthatnak, és hogyan viselkedjenek a védettség kialakulása során:

Számítson néhány mellékhatásra!

A hosszabb ideig tartó védelemhez a pácienseknek legalább fél/egy évente, az aktuálisan forgalomba lévő, frissített összetételű emlékeztető védőoltás beadása javasolt.*

Minden oltás esetében időbe telik, amíg a védettség kialakul. A COVID-19 elleni védőoltások a beadást követő egy-két hétig még csak kevésbé magas szintű védelmet nyújtanak.

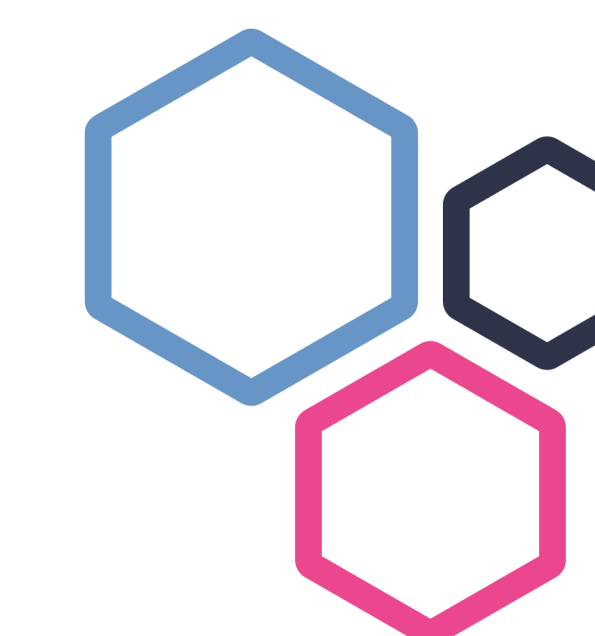
Jelezze az egészségügyi dolgozónak, ha bármilyen mellékhatást észlel!

Egyetlen védőoltás sem nyújt 100%-os védelmet. Néhányan a védőoltás ellenére is elkapják a COVID-19 betegséget okozó vírust, de ilyen esetekben a megbetegedés lefolyása kevésbé lesz súlyos.

Változó, hogy a védőoltás mennyi ideig nyújt védelmet, ezért továbbra is alkalmazzon minden óvintézkedést saját maga és mások védelme érdekében (száját és orrot eltakaró maszk, legalább egy méteres távolság, gyakori kézmosás, és kerülje a zsúfolt, zárt helyiségeket)!

* Az adott egészségügyi intézményben alkalmazott oltóanyagtól függően.

COVID-19 elleni oltással kapcsolatos megbízható, információforrások az Ön páciensei számára

Az interneten található, védőoltási információkkal kapcsolatban hívja fel a páciens figyelmét az alábbiakra:

1. Ellenőrizze, hogy az információ **hiteles forrásból** származik-e (pl. releváns szakértői vélemény).
2. **Válassza a megbízható intézményeket.** Keressen olyan forrásokat, amelyek köztudottan hitelesek (pl. nemzetközi szervezetek, egészségügyért felelős államtitkárság, tudományos intézmények).
3. Győződjön meg arról, hogy **az információk aktuálisak**, és ellenőrizze, hogy **az információkat rendszeresen frissítik-e.**
4. **Kerülje a kereskedelmi oldalakat.**
5. Noha hasznos eszköz, **az internet nem helyettesíti az egészségügyi szakemberrel való konzultációt.**

A COVID-19 elleni oltással kapcsolatos hiteles információforrások és szervezetek a páciensek számára:

Hazai:

Semmelweis Egyetem Epidemiológiai és Surveillance Központ

Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ

- Egészségvonal

Koronavírus Kisokos

Nemzetközi:

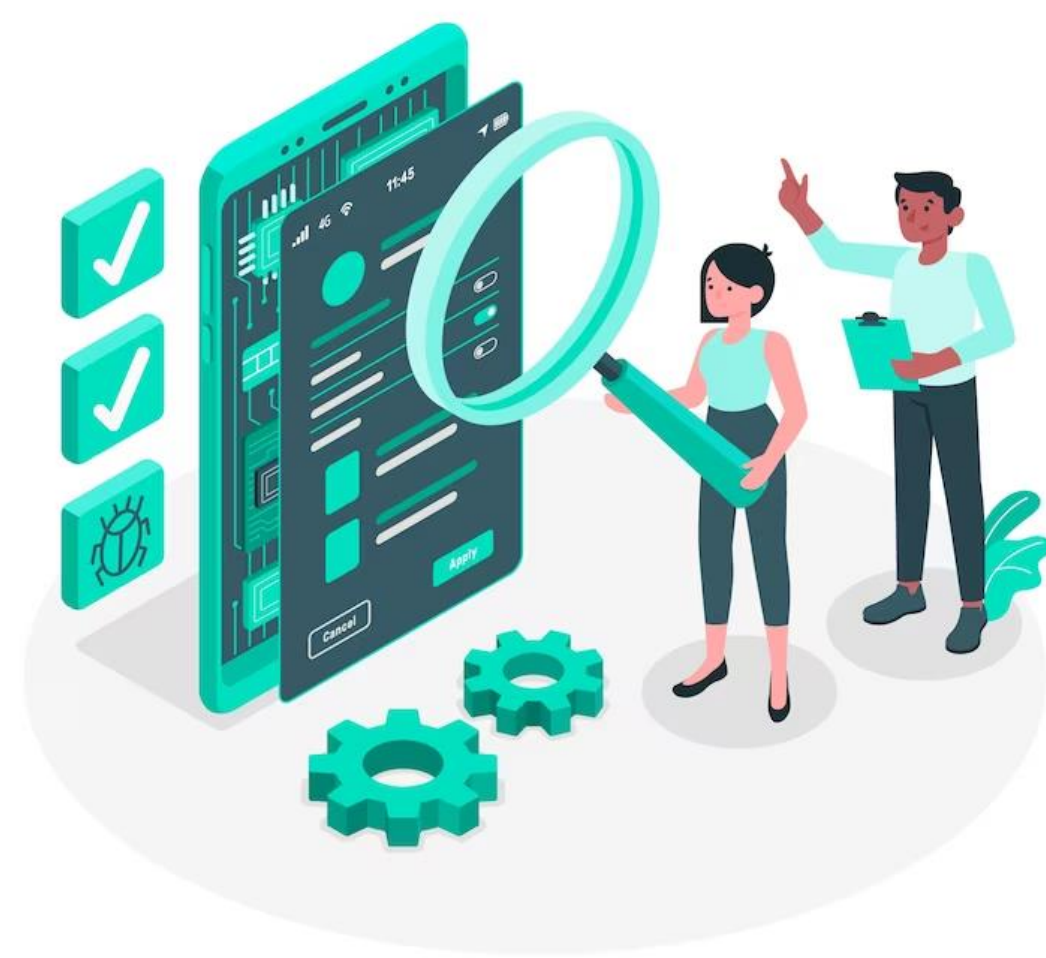
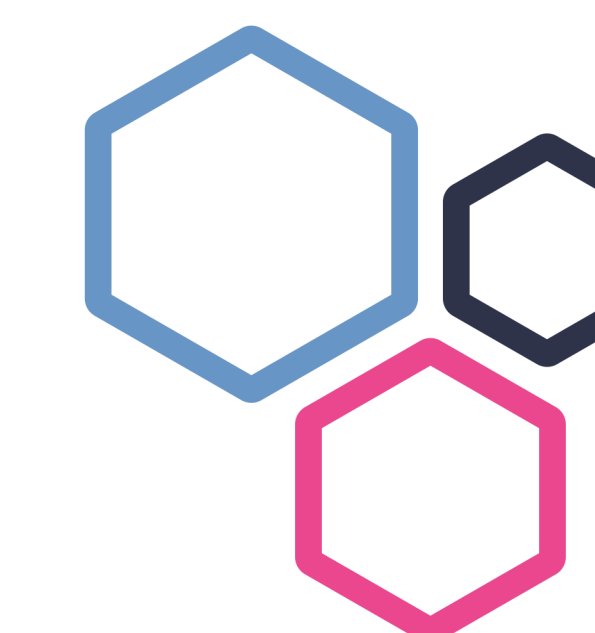
Egészségügyi Világszervezet (World Health Organisation)

EU - Európai Oltási Információs Portál

Public Health England

Legfontosabb tippek arról, hogyan tud eligazodni az Önhöz eljutó rengeteg információ között

1. Értékelje a forrást!

Ki osztotta meg Önnel az információt, és Ő honnan informálódott? Még ha baráttól vagy családtagtól kapta az információt, akkor is meg kell vizsgálnia az eredeti forrást.

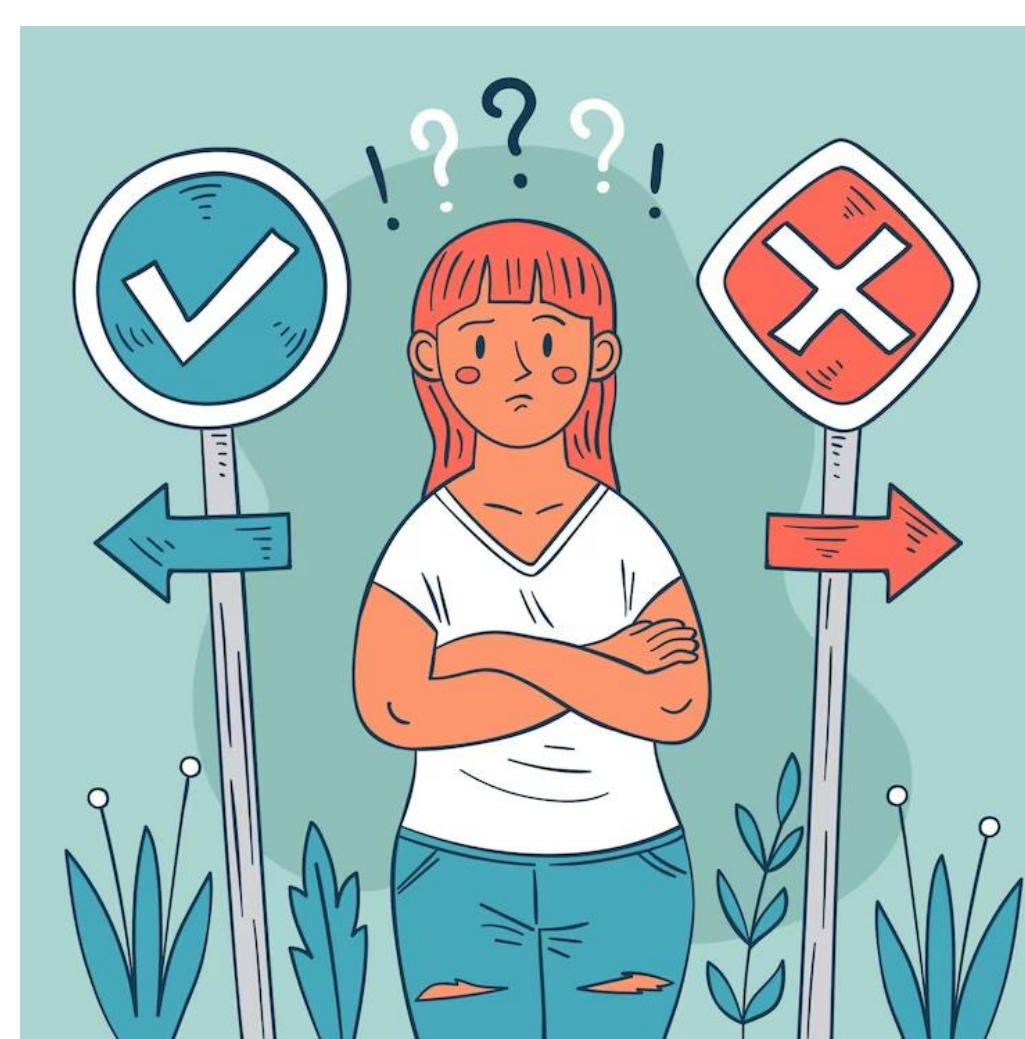
5. Vizsgálja meg az alátámasztó bizonyítékokat!

A hiteles írárok tényekkel támasztják alá állításaikat.

2. Lépjen túl a szalagcímeken!

A szalagcímek szándékosan szenzációhajászok vagy provokatívak.

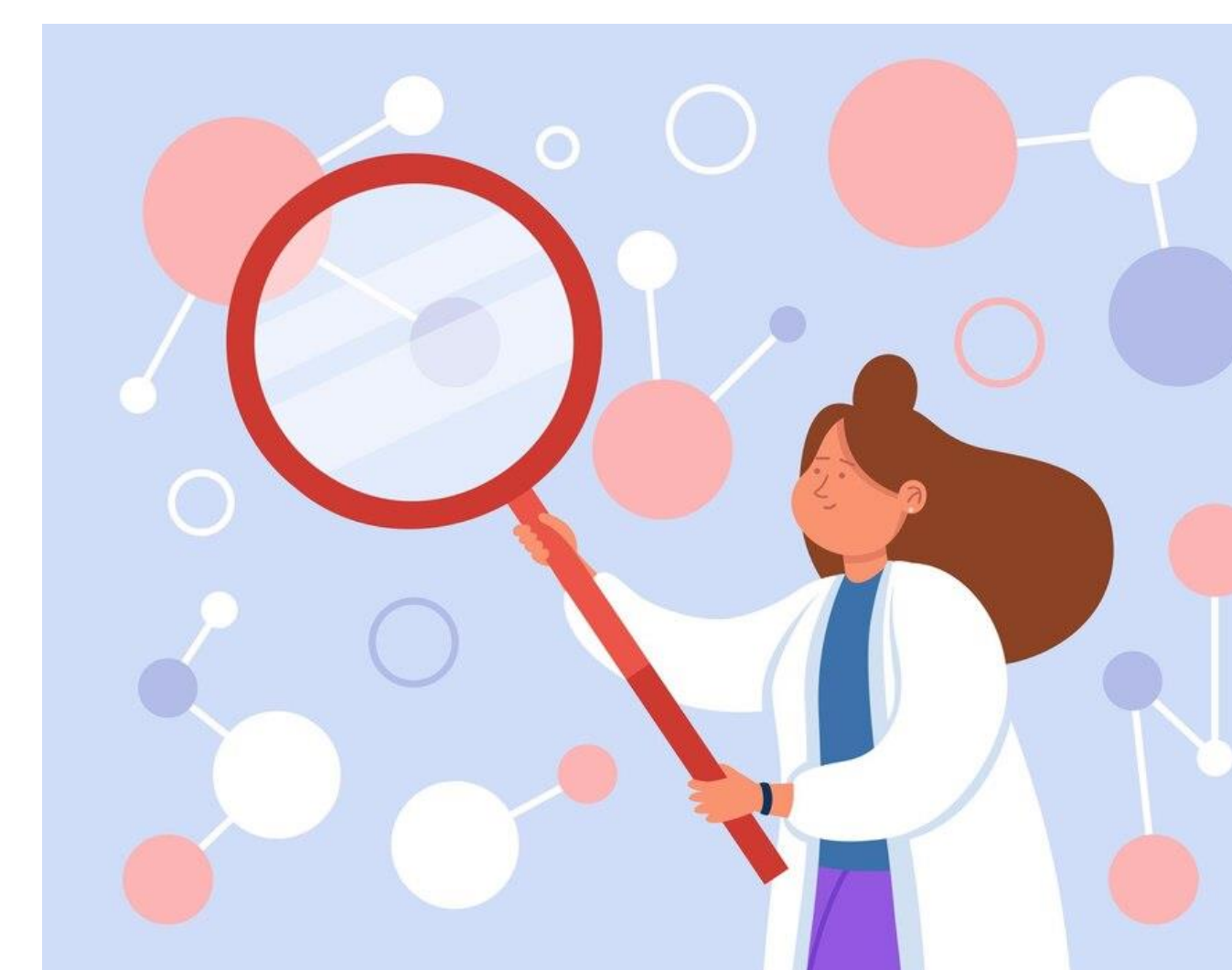
6. Ellenőrizze az előítéleteit!

Gondolja végig, hogy saját előítéletei befolyásolhatják-e az Ön megítélését arról, hogy az információ megbízható vagy sem.

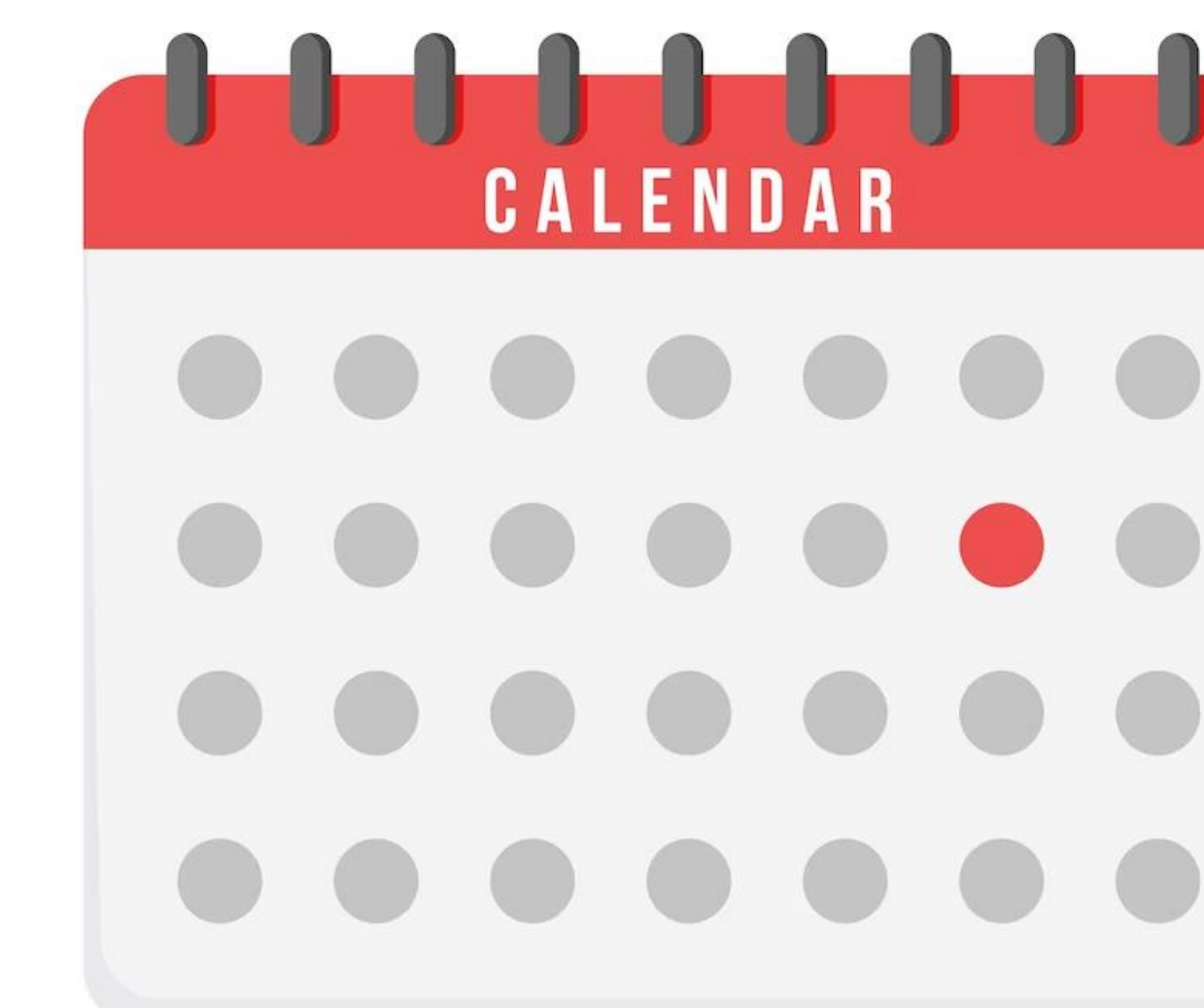
3. Azonosítsa a szerzőt!

Keressen rá a szerző nevére az interneten, hogy megtudja, valódi és hiteles személy-e.

7. Ellenőrizze a tényeket!

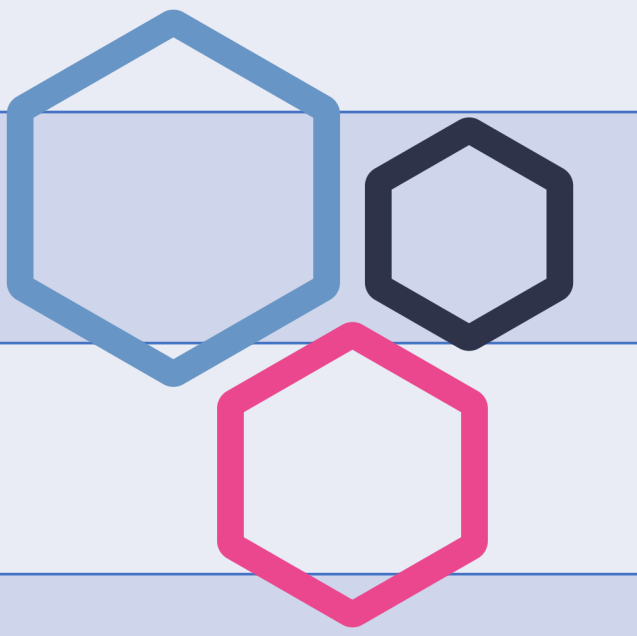
Támaszkodjon a hivatalos szakmai szervezetek által nyújtott információkra.

4. Ellenőrizze a dátumot!

Naprakész és az aktuális eseményekre vonatkozó? Nem használtak-e szövegkörnyezetből kiragadott régi szalagcímet, képet vagy statisztikát?

COVID-19 elleni oltással kapcsolatos hiteles források az egészségügyi dolgozók számára

Semmelweis Egyetem Epidemiológiai és Surveillance Központ	https://semmelweis.hu/esk/
Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ	https://www.nnk.gov.hu/
Egészségvonal	https://egeszsegvonal.gov.hu/
Felnőttkori oltások ütemezésének ajánlása 2023	https://www.nnk.gov.hu/images/dokumentumok/Feln%C5%91ttek_olt%C3%A1si_aj%C3%A1nl%C3%A1sa_2023_FINAL_CLEAN_20230911.pdf
Koronavírus kisokos	https://koronavirus-kisokos.eu/
Klinikai védőoltási tanácsadók Magyarországon	http://www.oltasbiztonsag.hu/?Klinikai-v%E9d%F5olt%E1si-tan%E1csad%F3k&pid=120
Európai Oltási Információs Portál	https://vaccination-info.europa.eu/hu
COVID-19 Vaccination Communication Algorithm for Health Workers * WHO Regional Office for Europe (2021)	https://www.who.int/europe/publications/i/item/WHO-EURO-2021-2927-42685-59497
COVID-19 vaccines and vaccination explained WHO Collaborating Centre for Vaccine Safety (2021)	https://www.covid19infovaccines.com/
COVID-19 vaccination training for health workers - WHO (2021)	https://openwho.org/courses/covid-19-vaccination-healthworkers-en
Vaccines explained: The different types of COVID-19 vaccines -WHO (2021)	https://www.who.int/news-room/feature-stories/detail/the-race-for-a-covid-19-vaccine-explained
Vaccines explained: Access and allocation: how will there be fair and equitable allocation of limited supplies? -WHO (2021)	https://www.who.int/news-room/feature-stories/detail/access-and-allocation-how-will-there-be-fair-and-equitable-allocation-of-limited-supplies
COVID-19 vaccines - WHO (2020)	https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/covid-19-vaccines
Learn About the New mRNA COVID-19 Vaccines - US CDC (2021)	https://www.cdc.gov/vaccines/covid-19/downloads/healthcare-professionals-mRNA.pdf
COVID-19 vaccination: Guide for healthcare workers - Public Health England (2021)	https://www.gov.uk/government/publications/covid-19-vaccination-guide-for-healthcare-workers/covid-19-vaccination-guide-for-healthcare-workers
The COVID-19 Vaccine Communication Handbook - Lewandowsky, S et al. (2021)	https://hackmd.io/@scibehC19vax/home
Social media toolkit for healthcare professionals - European Union (2020)	https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/48f6c07f-1fe3-11eb-b57e-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-170676486

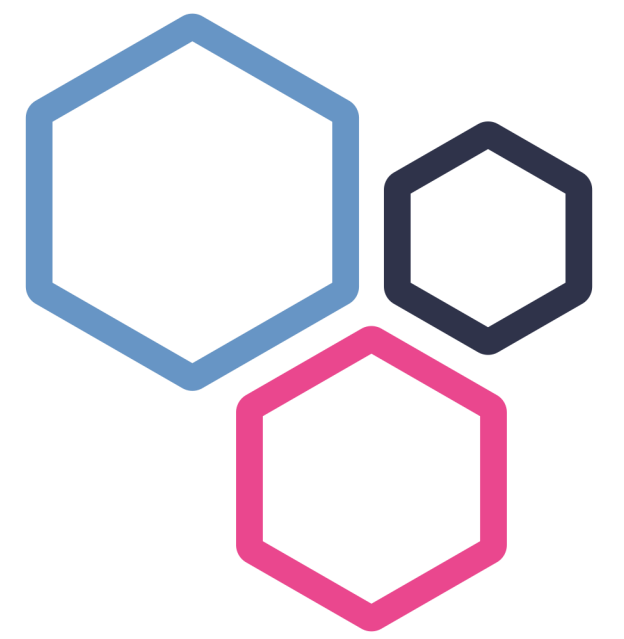

VII. A képzés utáni attitűd felmérése és értékelése

Kattintson [IDE](#) a felmérés kitöltéséhez vagy használja kamerája segítségével az alábbi QR kódot!

VIII. Hivatkozások

Az oktatási anyagot a Semmelweis Egyetem Epidemiológiai és Surveillance Központja készítette az Egészségügyi Világszervezet Európai Regionális Irodájának „Communicating with patients about COVID-19 vaccination” anyaga alapján.

Az anyagban a <https://www.freepik.com/> oldal ingyenesen letölthető képeit használtuk fel.

Dubé, È. 2020. Quick and Efficient Vaccine Communication. Vaccine Hesitancy Workshop. PPT.

Dubé, È., et al. 2013. Vaccine Hesitancy, An Overview. Human Vaccines & Immunotherapeutics 9(8), 1763–1773.

Leask, J., et al. 2012. Communicating with parents about vaccination: a framework for health professionals. BMC Pediatrics.12:154.

Habersaat, K.B., Jackson, C. 2020. Understanding vaccine acceptance and demand—and ways to increase them. Bundesgesundheitsbl. 63, 32–39.

MacDonald, E, N., & Dubé, È. 2018. Addressing vaccine hesitancy in immunization programs, clinics and practices. Paediatrics & Child Health. Vol 23(8):559.

MacDonald, E, N. 2015. Vaccine hesitancy: Definition, scope and determinants. Vaccine. Volume 33, Issue 34, Pages 4161-4164.

Gagneur, A. 2020. Motivational interviewing: A powerful tool to address vaccine hesitancy. Can Commun Dis Rep. 46(4):93–7.

Gagneur, A., et al. 2018. Motivational interviewing: A promising tool to address vaccine hesitancy. Vaccine. 36, 6553–6555.

Nyhan, B., et al. 2014. Effective messages in vaccine promotion: A randomized trial. Pediatrics. 133(4), 835-42.

WHO Regional Office for Europe. 2017. Vaccination and trust. How concerns arise and the role of communication in mitigating crises. Available from https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0004/329647/Vaccines-andtrust.PDF Accessed on January 25, 2021.

Kerr, J, R., et al. 2020. Predictors of COVID-19 vaccine acceptance across time and countries. BMJ Yale. Available from <https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2020.12.09.20246439v1.full.pdf> Accessed on February 01, 2021.

Lewandowsky, S., et al. 2021. The COVID-19 Vaccine Communication Handbook. A practical guide for improving vaccine communication and fighting misinformation. Available from <https://sks.to/c19vax> Accessed on February 01, 2021.

Pócs, D.; Hamvai Cs.; Kelemen O. 2017. Magatartás-változtatás az egészségügyben: a motivációs interjú Orvosi Hetilap 2017; 158(34): 1331–1337

Public Health Agency of Canada. 2008. Immunization competencies for health professionals. Available from <https://www.phac-aspc.gc.ca/im/pdf/ichp-cips-eng.pdf> Accessed on March 01, 2021.

ECDC. 2015. Vaccine hesitancy among healthcare workers and their patients in Europe. Available from <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/media/en/publications/Publications/vaccine-hesitancy-amonghealthcare-workers.pdf> Accessed on February 04, 2021.

WHO. 2017. Conversations to build trust in vaccination. Online Training PPT. Available from <https://www.bing.com/search?q=Conversations+to+build+trust+in+vaccination.&qs=n&form=QBRE&sp=-1&pq=conversations+to+build+trust+in+vaccination.&sc=0-44&sk=&cvid=3CD69A28361040268243327EE2D58CF9>. Accessed on January 06, 2020.

Sharing Knowledge About Immunisation (SKAI). 2020. E-Learning Module. Available from <http://www.ncirs.org.au/health-professionals/skai-supporting-health-professionals>. Accessed on January 06, 2021.

US CDC, 2021. Benefits of Getting a COVID-19 Vaccine. Available from <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/vaccine-benefits.html> Accessed on February 04, 2021.

US CDC, 2021. COVID-19, people at increased risk. Available from <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/need-extra-precautions/index.html> Accessed on March 05, 2021.

US CDC, 2021. Essential Workers COVID-19 Vaccine Toolkit. Available from <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/toolkits/essential-workers.html> Accessed on March 05, 2021.

Köszönjük a figyelmét!